

PRITARTA

Palangos lopšelio-darželio „Pasaka“
tarybos 2017 m. gegužės 23 d.
protoliniu nutarimu Nr. A1.5-4

PATVIRTINTA

Palangos lopšelio-darželio „Pasaka“
direktoriaus 2017 m. gruodžio 1 d.
įsakymu Nr. A1.3-143

PALANGOS LOPŠELIO-DARŽELIO „PASAKA“ 2018-2022 METŲ SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Palangos lopšelio-darželio „Pasaka“ (toliau – Mokykla) 2018-2022 metų Sveikatos stiprinimo programa (toliau – programa), sudaryta atsižvelgus į strateginius įstaigos planus, mokyklos veiklos planą, bendruomenės poreikius, nustato 2018-2022 metams tikslus bei uždavinius, apibrėžia prioritetus ir priemones uždaviniams vykdyti.

2. Programa siekiama formuoti vaikų sveikos gyvensenos įgūdžius, bendromis mokytojų bei bendruomenės pastangomis kurti integruotą, visaapimančią sveikatos stiprinimo sistemą bei sveikatai palankią aplinką.

3. Programa parengta atsižvelgus į mokyklos 2017-2019 m. strateginį veiklos planą, patvirtintą Palangos lopšelio-darželio „Pasaka“ direktoriaus 2017 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. A1.3-27 „Dėl Palangos lopšelio-darželio „Pasaka“ 2017-2019 metų strateginio plano tvirtinimo“, 2017 m. veiklos planą, patvirtintą Palangos lopšelio-darželio „Pasaka“ direktoriaus 2017 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. A1.3-1 „Dėl Palangos lopšelio-darželio „Pasaka“ 2017 metų veiklos plano tvirtinimo“ 1 punktu, Palangos lopšelio-darželio „Pasaka“ 2012-2017 metų sveikatą stiprinančios Mokyklos programos vertinimo rezultatus.

4. Programą įgyvendins Mokyklos administracija, pedagogai, nepedagoginiai darbuotojai, ugdytiniai ir jų tėvai.

II. METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ANALIZĖ

5. Įgyvendinant Palangos lopšelio-darželio „Pasaka“ 2012-2017 metų Sveikatos stiprinimo programą, buvo siekiama, atsižvelgiant į pažangias mokslo ir visuomenės raidos tendencijas, kurti sąlygas, padedančias ikimokyklinio amžiaus vaikui susiformuoti sveikos gyvensenos vertybines nuostatas.

6. Sveikatos saugojimo ir stiprinimo programoje didelis dėmesys buvo skirtas sveikos gyvensenos propagavimui, įgūdžių formavimui, gerosios patirties sklaidai.

7. Kas metai įstaigos pedagogai planuoja sveikatos stiprinančios mokyklos veiklą, nuolat vykdoma jos priežiūra, atliekamas vertinimas. Kuriama saugi, sveika, higienos reikalavimus atitinkanti bei vaikų fizinį aktyvumą skatinanti aplinka. Organizuojami renginiai, pokalbiai, diskusijos susijusios su sveika gyvensena, įtraukiami tėvai į programos vykdymą. Kiekvienas savaitės penktadienis skirtas vaikų sveikos gyvensenos ugdymui, įgūdžių lavinimui, vertybinių nuostatų formavimui.

8. Ugdytinių tėvai, Mokyklos darbuotojai, socialiniai partneriai įtraukiami į sveikatos stiprinimo plėtojimą: organizuojami renginiai, dalyvaujama projektinėje veikloje, numatomos bendradarbiavimo galimybės, skiriamos lėšos metodinei medžiagai bei priemonėms įsigyti.

9. Buvo palaikomi glaudūs ryšiai su kitomis švietimo įstaigomis, propaguojančiomis sveiką gyvenseną, dalinamasi gerąja darbo patirtimi. Apie vykdomą veiklą informuojami tėvai visuotiniuose bei grupių susirinkimuose, Mokyklos ir mokytojų tarybose, metodinėse grupėse. Įstaigos interneto svetainėje talpinamos nuotraukos su renginių akimirkomis, rašomi straipsniai.

10. Sveikatos ugdymas integruojamas į Mokyklos Ikimokyklinio ugdymo programą, pritarta Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimo Nr. T2-350 1.7 punktu, patvirtinta Palangos lopšelio-darželio „Pasaka“ direktoriaus 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. A1.3-96. Sveikatos stiprinimo programa įtraukta į visų grupių ugdymo organizavimo planus. Organizuojami prevenciniai renginiai, sportinės pramogos, akcijos, šventės. Vykdoma veikla savivaldybės, įvairių institucijų finansuojamuose projektuose ir programose. Tėvai skatinami dalyvauti sveikatos problemų sprendimuose bei sveikatos stiprinimo renginiuose, prevenciniuose projektuose ar iniciatyvose. Mokslo metų pabaigoje atliekamas vaikų žinių įvertinimas.

11. Mokykla bendradarbiauja su Klaipėdos visuomenės sveikatos biuru, kartu vykde įvairius renginius: organizavo akcijas: „Plauk rankas – saugok sveikatą“, „Graži šypsena“, vedė paskaitas „Sveikatos stiprinimas darbo vietoje“, „Vaikų asmens higiena – tėvų rankose“, „Vaikų dantų priežiūra „Silantai“.

12. Įstaigos sveikatos priežiūros specialistė organizavo ir vedė vaikams prevencinius užsiėmimus: „Švarios rankos“, „Kaip saugiai praleisti vasarą“ ir kt. Įstaiga dalyvauja „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas Mokykloje“ programose. Reguliariai buvo vykdomas sveikatingumo veiklos stebėjimas: grūdinimas oru, plokščiapėdystės pratimai per mankštą, fizinis aktyvumas, higienos laikymasis įvairiais režiminiais momentais, savitvarka, Mokyklos sanitarinės–higieninės būklės įvertinimas, vaikų lankomumas, sergamumas. Buvo stebima ar nėra vaiko teisių pažeidimų ir netinkamo elgesio su vaiku atvejų, tokių užfiksuota nebuvo.

13. Mokykloje nustatyta sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo sistema, parengtas Mokyklos sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Mokyklos direktoriaus 2015 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. A1.3-19, kuris nustato Mokykloje sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo sistemą, numato mokyklos sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo rodiklius ir jų taikymą Mokykloje.

14. Įstaigoje veikia Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė. 2017 m. sausio mėn. buvo atliktas mokyklos sveikatos stiprinimo veiklos kokybės vertinimas, veiklos rodikliai įvertinti:

- Sveikatos stiprinimo veiklos valdymo struktūra, politika ir kokybės garantavimas – 3,75 lygiu.
- Psichosocialinė aplinka – 3,62 lygiu.
- Fizinė aplinka – 3,63 lygiu.
- Žmogiškieji ir materialieji ištekliai – 3,59 lygiu.
- Sveikatos ugdymas – 3,80 lygiu.
- Sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos sklaida – 2,91 lygiu.

III. 2012-2017 M. VEIKLOS SSGG (SWOT) ANALIZĖ

VEIKLOS SRITYS	STIPRIOSIOS PUSĖS	SILPNOSIOS PUSĖS
1. Sveikatos stiprinimo veiklos valdymo struktūra, politika ir kokybės garantavimas. 1.1. Sudaryta sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė. 1.2. Numatyta sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo sistema, parengtas veiklos vertinimo tvarkos aprašas.	Vykdomas veiklos planavimas: programos veikla įtraukiama į strateginį, metinį, ilgalaikius bei savaitinius pedagogų planus. Įstaigoje veikia Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė. Parengtas sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo tvarkos aprašas. Nuolat vykdoma veiklos priežiūra, mokslo metų bei kalendorinių metų pabaigoje atliekamas veiklos rezultatų vertinimas.	Sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo klausimynas tėvams ir pedagogams per platus ir per sudėtingas.
2. Psichosocialinė aplinka. 2.1. Priemonės, numatančios	Įtraukiama bendruomenė bei socialiniai partneriai į	Priemonės, numatančios Mokyklos bendruomenės

<p>Mokyklos bendruomenės narių gerų tarpusavio santykius.</p> <p>2.2. Sudarytos galimybės dalyvauti programos vykdyme visiems bendruomenės nariams.</p> <p>2.3. Vykdoma stebėseną ar nėra netinkamo (grubaus, žmogaus orumą žeminančio, agresyvaus), elgesio apraiškų mokykloje.</p>	<p>organizuojamas veiklas, organizuojami seminarai, supervizijų mokymai pedagogams, organizuojamos bendros išvykos bendruomenės nariams.</p> <p>Vaiko gerovės komisija nuolat stebi ar nėra vaiko teisių pažeidimų ir netinkamo elgesio su vaiku atvejų.</p>	<p>narių gerų tarpusavio santykius nėra pakankamai efektyvios.</p>
<p>3. Fizinė aplinka.</p> <p>3.1. Priemonės užtikrinančios Mokyklos teritorijos, patalpų priežiūrą.</p> <p>3.2. Priemonės skatinančios visų bendruomenės narių fizinį aktyvumą.</p> <p>3.3. Priemonės mitybos ir geriamojo vandens prieinamumo užtikrinimui.</p>	<p>Higienos reikalavimus atitinkanti bei vaikų fizinį aktyvumą skatinanti aplinka, reguliariai vykdoma ugdymo proceso, patalpų, maitinimo atitikties higienos normoms stebėseną.</p> <p>Dalyvaujama programose „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas Mokykloje“, kiekviena vaikų grupė aprūpinta geriamuoju vandeniu.</p>	<p>Vaikų saugumo užtikrinamas įstaigoje bei aikštynuose (reikia pakeisti teritorijos tvorą). Nepakankama renginių, skatinančių visos bendruomenės fizinį aktyvumą.</p>
<p>4. Žmogiškieji ir materialieji ištekliai.</p> <p>4.1. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijos tobulinimo sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais organizavimas.</p> <p>4.2. Bendruomenės narių pasitarkimas sveikatos ugdymui.</p> <p>4.3. Metodinės medžiaga ir priemonių reikalingų sveikatos ugdymui</p> <p>4.4. Mokyklos partnerių įtraukimas.</p>	<p>Mokyklos vadovai ir pedagogai kvalifikacijos tobulinimą sveikatos stiprinimo klausimais pripažįsta svarbiu.</p> <p>Pedagogų žinių ir gebėjimų panaudojimas plėtojant sveikatos stiprinimo procesus Mokykloje.</p> <p>Sveikatinimo renginiuose ir priemonėse dalyvauja sveikatos priežiūros specialistė, tėvai.</p> <p>Pedagogai aprūpinti sveikatos ugdymui reikalinga metodine medžiaga ir kitomis ugdymo priemonėmis.</p> <p>Sveikatos stiprinimo veiklai nustatytos bendradarbiavimo institucijos.</p>	<p>Nepakankamai aktyvus mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijos tobulinimas sveikatos stiprinimo srityje.</p> <p>Turima metodinė medžiaga ir kitos ugdymo priemonės ne visuomet tenkina pedagogų poreikius.</p>
<p>5. Sveikatos ugdymas.</p> <p>5.1. Sveikatos ugdymas įtrauktas į ikimokyklinio ugdymo programą.</p> <p>5.2. Sveikatos ugdymas organizuojamas visiems mokyklos vaikams atsižvelgiant į jų poreikius.</p> <p>5.3. Sveikatos ugdymas apima įvairias sveikatos sritis.</p>	<p>Sveikatos stiprinimo programa integruojama į Mokyklos Ikimokyklinio ugdymo programą, sveikatos ugdymas įtraukiamas į ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo grupių ugdomosios veiklos planus.</p> <p>Priešmokyklinio ugdymo grupės dalyvauja socialinių įgūdžių formavimo tarptautinėje programoje „Zipio draugai“ bei „Alkoholio, tabako ir kitų</p>	<p>Nepakankamai tėvų (įtėvių), globėjų, rūpintojų susipažinę su sveikatos ugdymo organizavimu Mokykloje.</p>

	psichiką veikiančių medžiagų vartojimo“ prevencinėje programoje. Sveikatos ugdymas apima įvairias sveikatos temas bei organizuojamas visose amžiaus grupėse.	
6.Sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos sklaida ir tęstinumo laidavimas. 6.1. Sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaida mokykloje. 6.2. Sveikatos stiprinančios mokyklos veiklos patirties pavyzdžių sklaida už mokyklos ribų.	Vykdoma įgyvendintų priemonių sklaida ir tęstinumas Mokykloje, su rezultatais supažindinama mokytojų metodinėje grupėje, mokytojų bei Mokyklos tarybos posėdžiuose, tėvai supažindinami grupių bei visuotinių susirinkimų metu. Informacija apie renginius ir priemones pateikiama informaciniuose stenduose, vietinėje spaudoje, interneto svetainėje.	Nepakankamai aktyviai dalinamasi gerąja darbo patirtimi už Mokyklos ribų sveikatos ugdymo srityje.

GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
Dalyvauti miesto, respublikos bei tarptautiniuose konkursuose, projektuose ar kitose veiklose, rasti socialinių partnerių, rėmėjų, pritraukti įvairių fondų ar struktūrų lėšas.	Nepakankamas pedagogų bei tėvų suinteresuotumas sveikos gyvensenos propagavimu bei noro sveikai gyventi.
Vykdyti įgyvendintų priemonių sklaidą, dalintis darbo patirtimi, reprezentuoti įstaigą bei propaguoti sveiką gyvenseną už Mokyklos ribų.	Lėšų trūkumas ugdymo(si) sąlygoms gerinti, sveikos gyvensenos propagavimui bei aktyviai veiklai vykdyti.
Būti aktyviu SSM tinklo veiklos ir sklaidos dalyviu.	Dėl nepakankamo suinteresuotumo, nepakankamai aktyvus pedagogų dalyvavimas kvalifikacijos kėlimo renginiuose sveikatos stiprinimo srityje bei darbo patirties sklaidoje.
Skatinti tėvų iniciatyvą įsijungti į Mokyklos veiklą, būti aktyviais socialiniais partneriais ir sveiko gyvenimo būdo propagotojais.	Mažėjantis tėvų iniciatyvumas įsijungti į sveikos gyvensenos ugdymą ir propagavimą.

IV. PROGRAMOS PRIORITETAI, TIKSLAI

15. Prioritetas – prevencinės veiklos, laiduojančios bendruomenės narių sveikatą ir saugumą, kokybės užtikrinimas.

16. Programos tikslas – formuoti vaikų sveikos gyvensenos įgūdžius, bendromis pedagogų, bei bendruomenės pastangomis, kurti integruotą, visa apimančią sveikatos stiprinimo sistemą bei sveikatai palankią aplinką,

V. UŽDAVINIAI

17. Uždaviniai:

17.1. Tobulinti sveikatos stiprinimo procesų vertinimą Mokykloje.

17.2. Plėtoti ir stiprinti Mokyklos bendruomenės narių tarpusavio santykius, bendradarbiauti sveikatingumo ugdymo veikloje.

17.3. Kurti saugią, sveiką, higienos reikalavimus atitinkančią ugdymo aplinką Mokykloje.

17.4. Gerinti, bendradarbiavimą tarp mokyklų, sutelkti Mokyklos bendruomenės narius sveikatos stiprinimo ir ugdymo veiklai, racionaliai panaudoti esamus materialiuosius išteklius.

17.5. Užtikrinti sveikatos ugdymo kokybę.

17.6. Dalintis sveikatos stiprinimo veiklos gerąja patirtimi Mokykloje ir už jos ribų.

VI. PRIEMONĖS. SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMA 2018–2022 m.

1-a veiklos sritis. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VALDYMO STRUKTŪRA, POLITIKA IR KOKYBĖS GARANTAVIMAS

Uždavinys. *Tobulinti sveikatos stiprinimo procesų vertinimą Mokykloje.*

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
1.1.1	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančią grupę papildyti tėvų atstovais, kasmet koreguoti jos sudėtį, pasiskirstant atsakomybę už atskiras veiklos sritis, aktyvinti jos veiklą.	Kiekvienais metais rugsėjo mėnesį	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, metodinės grupės pirmininkas, pedagogai
1.1.2.	Informaciją, ataskaitas pateikti Mokyklos tarybos bei mokytojų tarybos posėdžiuose.	Du kartus metuose	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, metodinės grupės pirmininkas, Mokyklos tarybos pirmininkas, Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupės .
1.1.3.	Daugumą bendruomenės narių, ypač tėvų, įtraukti į sveikatą stiprinančių priemonių organizavimą, dalyvavimą.	Pagal Mokyklos veiklos metinį planą	
1.2	Sveikatos stiprinimo priemonės numatyti Mokyklos strateginiame plane, Mokyklos metinės veiklos ir ilgalaikiuose ugdomosios veiklos planuose.	Kiekvienais metais nuo rugsėjo iki gruodžio mėn.	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pedagogai, Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė, sveikatos priežiūros specialistas, mokytojų metodinės grupės pirmininkas
1.3	Kaupti, sisteminti informaciją apie vaikų sveikatą, rizikos veiksnius, juos reguliariai aptarti su personalu ir supažindinti su profilaktinėmis priemonėmis.	Du kartus metuose, esant poreikiui, ir dažniau	Sveikatos priežiūros specialistas
1.4	Organizuoti ir vykdyti priešepideminį darbą kilus infekciniams susirgimams.	Esant būtinybei	Direktoriaus pavaduotojas ūkiui, sveikatos priežiūros specialistas
1.5	Vaikų sveikatos stebėsenos vykdymas (profilaktinių patikrinimų bei sergamumo metu). Sveikatos rodiklių analizė ir registras. Bendruomenės supažindinimas su rezultatais.	Du kartus metuose	Sveikatos priežiūros specialistas
1.6	Sveikatinimo veiklos metodinių konsultacijų pedagogams, ugdytiniams ir jų tėvams (globėjams) vaikų sveikatos išsaugojimo ir	Nuolat	Sveikatos priežiūros specialistas, pedagogai

	stiprinimo klausimais teikimas.		
1.7.	Informacijos teikimas visuomenės sveikatos centro specialistams įtarus užkrečiamą ligą, ligos protrūkį ar apsinuodijimą Mokykloje.	Esant poreikiui	Sveikatos priežiūros specialistas
1.8.1	Supaprastinti sveikatos stiprinimo programos vertinimo klausimyną („SVEIKATĄ STIPRINANČIŲ MOKYKLŲ VEIKLOS VERTINIMO PRAKTINIS VADOVAS“) ir adaptuoti pagal šios Sveikatos stiprinimo programos rodiklius.	2018 m. vasario mėn	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, Sveikatos stiprinimo darbo veiklos grupė
1.8.2	Sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo rezultatus panaudoti sveikatos stiprinimo veiklai planuoti ir kokybei gerinti.	Kiekvienais metais gruodžio mėn.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, Sveikatos stiprinimo darbo veiklos grupė, mokytojų metodinės grupės pirmininkas, pedagogai
Laukiamas rezultatas – didės visos bendruomenės vaidmuo organizuojant sveikatos stiprinimo veiklą Mokykloje, bendruomenės nariai gaus išsamesnę informaciją, patobulės sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo sistema.			

2 veiklos sritis. PSICHOLOGINĖ APLINKA

Uždavinys. Plėtoti ir stiprinti mokyklos bendruomenės narių tarpusavio santykius, bendradarbiauti sveikatingumo ugdymo veikloje.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
2.1	Parengti Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Mokykloje tvarką.	2017-08-28	Darbo grupė
2.2	Kurti gerą įstaigos mikroklimatą organizuojant bendrus renginius, išvykas.	2 kartus metuose	Direktorius, Mokyklos tarybos pirmininkas, Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė, Vaiko gerovės komisija
2.3	Grupėse palaikyti palankią psichosocialinę aplinką tarp vaikų ir pedagogų, pedagogų ir tėvų.	Nuolat	Grupių auklėtojos, Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė, Vaiko gerovės komisija.
2.4	Dalyvauti prevenciniuose renginiuose, juos organizuoti įstaigoje ir už jos ribų.	Pagal Mokyklos veiklos metinį planą	Grupių auklėtojos, Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė, Vaiko gerovės komisija.
2.5	Rengti tėvams lankstinukus, bukletus, skrajutes, rekomendacijas, skatinančias laikytis sveikos gyvensenos principų, gerinti vaikų emocinę sveikatą.	Du kartus metuose	Mokyklos bendruomenė, Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė, Vaiko gerovės komisija.
2.6	Organizuoti sveikatos stiprinimo renginius, paskaitas skirtas emociškai vaikų sveikatai stiprinti.	Pagal Mokyklos veiklos	Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė, mokytojų metodinės

		metinį planą	grupės pirmininkas, pedagogai, Vaiko gerovės komisija.
Laukiamas rezultatas – Bus plėtojamas pasitikėjimas ir partnerystė, pagrindine vertybe laikant gerus Mokyklos bendruomenės narių tarpusavio santykius: sukurtas geras Mokyklos mikroklimatas, glaudus ryšys su specialistais, gydytojais, kitomis švietimo įstaigomis, įgyvendinančiomis sveikatos stiprinimo programas.			

3-a veiklos sritis. FIZINĖ APLINKA

Uždavinys. *Kurti saugią, sveiką, higienos reikalavimus atitinkančią ugdymo aplinką mokykloje.*

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
3.1.1	Turtinti ir puoselėti lauko aplinką (tvora, lauko įrenginiai, pavėsinės, dviračių stovai, žaidimų aikštelių aplinka).	Nuolat	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui
3.1.2	Atnaujinti grupių ir virtuvės patalpas.	Pagal poreikį ir finansines galimybes	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui
3.1.3	Papildyti edukacines aplinkas šiuolaikiškomis, saugiomis priemonėmis ir žaislais.	Pagal poreikį ir finansines galimybes	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui
3.2	Užtikrinti ugdymo proceso, patalpų ir maitinimo atitiktis higienos normų priežiūrą.	Kartą į ketvirtį	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, direktoriaus pavaduotojas ūkiui, sveikatos priežiūros specialistas
3.3	Naujo valgiaraščio derinimas su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba. Dalyvavimas ES ir valstybės remiamose „Pienas vaikams“, „Vaisių vartojimo skatinimo“ programose.	Kartą į du metus	Dietistas
3.4	Tyrimų (vandens, maisto davinių, smėlio) atlikimas.	Pagal atskirą planą	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui, sveikatos priežiūros specialistas, dietistas
3.5	Renginių, pokalbių, diskusijų susijusių su fiziniu aktyvumu bei sveika gyvensena inicijavimas: sveikatos savaitės, penktadienis – sveikos gyvensenos propagavimo diena, tradicinis prevencinis renginys „Padėk šalia esančiam“.	Pagal Mokyklos veiklos metinį planą	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, Mokyklos bendruomenė
3.6	Išvykų, sporto švenčių, sportinių pramogų organizavimas įtraukiant ir tėvus (globėjus), bendruomenės narius	Pagal Mokyklos veiklos metinį planą, pagal atsiradusius poreikius	

Laukiamas rezultatas – saugi, sveika, higienos reikalavimus atitinkanti bei vaikų fizinį aktyvumą skatinanti aplinka, gerėjanti vaikų mityba. Tėvų bendradarbiavimo stiprinimas.

4-a veiklos sritis. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALIEJI IŠTEKLIAI.

Uždavinys - Gerinti, bendradarbiauimą tarp mokyklų, sutelkti mokyklos bendruomenės narius sveikatos stiprinimo ir ugdymo veiklai, racionaliai panaudoti esamus materialiuosius išteklius.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
4.1.1	Darbuotojų kvalifikacijos tobulinimosi sveikatos stiprinimo klausimais, poreikio nustatymas.	Metų IV ketvirtį	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė
4.1.2	Darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas sveikatos stiprinimo klausimais.	Metų eigoje, pagal renginių planą	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, mokytojų metodinės grupės pirmininkas
4.2	Susitikimai su medikais, psichologais, kūno kultūros specialistais, ugdytinių šeimos nariais, propaguojančiais sveiką gyvenimo būdą.	Pagal Mokyklos veiklos metinį planą	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, direktoriaus pavaduotojas ūkiui, sveikatos priežiūros specialistas, dietistas, sveikatos stiprinimo veiklos grupė.
4.3	Apsirūpinimas metodine medžiaga ir kitomis sveikatos ugdymui reikalingomis priemonėmis.	Pagal poreikį ir finansines galimybes	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, direktoriaus pavaduotojas ūkiui, vyr. buhalteris.
4.4	Dalyvavimas savivaldybių, įvairių institucijų finansuojamuose projektuose ir programose.	Pagal atsiradusias galimybes	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui, pavaduotojas ugdymui, pedagogai, sveikatos priežiūros specialistas, Sveikatos stiprinimo veiklos grupė.
Laukiamas rezultatas – gerės ugdytinių motyvacija būti sveikesniais, bus kaupiamos sveikatos stiprinimo priemonės.			

5-a veiklos sritis. SVEIKATOS UGDYMAS

Uždavinys. Užtikrinti sveikatos ugdymo kokybę

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
5.1	Renginiai, programų „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos“, „Žipio draugai“, „Laikas kartu“ integravimas į ugdymo procesą.	Kiekvienais mokslo metais	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pedagogai
5.2.	Sveikatos ugdymą integruoti į visas ugdomas veiklas, visose amžiaus grupėse	Kiekvienais mokslo metais	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, mokytojų metodinės grupės

			pirmininkas, pedagogai
5.3	Sveikatos ugdymą organizuoti pagal individualius vaikų poreikius, aktyvinti taisyklingos laikysenos, plokščiapėdystės darbą.	Nuolat	Visa bendruomenė, tėvai
5.4	Įvairiapusiškai planuoti ir organizuoti sveikatos temas ir sritis: fizinis aktyvumas, kūno kultūra, sveika mityba, žalingi įpročiai, patyčių prievartos prevencija (priedas 1)	Kiekvienais mokslo metais, rugsėjo mėn.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, mokytojų metodinės grupės pirmininkas, pedagogai
5.5	Tėvams, globėjams organizuoti pažintinius renginius: konsultacijas, pranešimus, tėvų savitarpio pagalbos grupes, įtraukti į bendrų projektų vykdymą, sveikatos renginių organizavimą	Pagal Mokyklos veiklos metinį planą	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė, mokytojų metodinės grupės pirmininkas.
5.6	Vaikų sveikatos ugdymą orientuoti į kasdieninį sveikatos saugojimą, praktinių įgūdžių taikymą.	Nuolat	Pedagogai
5.7	Olimpinio ugdymo nuostatas integruoti į vaikų sveikatos stiprinimo veiklas	Kiekvienais mokslo metais	Pedagogai
5.8	Dalyvauti tarptautinėse, respublikinėse, apskrities, miesto, įstaigos akcijose vaikų sveikatinimo ir saugumo užtikrinimo akcijose, projektuose.	Pagal atsiradusias galimybes	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, Mokyklos bendruomenė, Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė.
Laukiamas rezultatas – sveikatos ugdymas bus glaudžiai siejamas su sveikos gyvensenos ir saugaus elgesio gyvenimo praktika, ugdytiniai bus įtraukiami į praktinę veiklą, ugdymo procese nagrinėjamos įvairios sveikatos temos. Bus diegiama būti atsakingais už savo ir artimo sveikatą.			

6-a veiklos sritis. SVEIKATĄ STIPRINANČIOS MOKYKLOS VEIKLOS SKLAIDA IR TĘSTINUMO LAIDAVIMAS

Uždavinys. *Dalintis sveikatos stiprinimo veiklos gerą patirtimi mokykloje ir už jos ribų.*

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
6.1.	Įstaigos informaciniuose stenduose.	Visus mokslo metus, nuolat atnaujinant	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, Mokyklos bendruomenė.
6.2.	Visuotiniuose bei grupių tėvų susirinkimuose.	Pagal Mokyklos veiklos metinį planą	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, Mokyklos bendruomenė.
6.3	Palangos miesto laikraščiuose „Palangos tiltas“, „Vakarinė Palanga“ bei	Mokslo metų eigoje	Mokyklos bendruomenė,

	respublikiniuose leidiniuose.		Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė.
6.4	Informaciniai lankstinukai, bukletai įstaigos bei Palangos miesto bendruomenei.	2 kartus metuose	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė, pedagogai.
6.5	Darbo patirties sklaida miesto ir apskrities švietimo įstaigų pedagogams.	Pagal Mokyklos veiklos metinį planą	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, mokytojų metodinės grupės pirmininkas, pedagogai.
6.6	Palaikyti glaudžius ryšius su kitomis sveikatą stiprinančiomis mokyklomis.	Nuolat	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė, mokytojų metodinės grupės pirmininkas, pedagogai
6.7	Darbo patirties sklaida Mokyklos ir mokytojų tarybose, metodinėse grupėse.	Pagal Mokyklos veiklos metinį planą	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, mokytojų metodinės grupės pirmininkas
6.8	Darbo patirties sklaida Mokyklos interneto svetainėje www.pasaka.w3.lt	Po kiekvieno renginio	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, Mokyklos svetainės priežiūros ir metraščio rengimo grupė
6.9	Darbo patirties sklaida bendruomenės susirinkimuose	Pagal Mokyklos veiklos metinį planą	Direktorius
6.10	Bendradarbiavimas su NSSMT ir gerosios patirties sklaida per www.smlpc.lt	Visus mokslo metus	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, Sveikatos stiprinimo veiklos darbo grupė, mokytojų metodinės grupės pirmininkas, pedagogai

Laukiamas rezultatas – Susiformavusios vertybinės nuostatos, kad tik nuo mūsų, suaugusiųjų požiūrio, gyvenimo būdo ir glaudaus bendradarbiavimo tarpusavyje dėka galime išauginti sveiką, aktyvų ir sąmoningą visuomenės pilietį. Padidėjusi motyvacija gyventi sveiką gyvenimo būdą. Ikimokyklinio ugdymo pedagogai panaudos sukaupią patirtį sveikatos stiprinimo klausimais ir ja

VII. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VERTINIMAS

18. Sveikatos saugojimo ir stiprinimo veiklos vertinimas bus atliekamas kasmet mokslo metų pabaigoje, remiantis nustatytais kriterijais ir metodais. Vertinimą koordinuoja Mokyklos direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

19. Vertinimo kriterijai:

19.1. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių vaikų sveikos gyvensenos įgūdžiai;

19.2. Mokyklos bendruomenės aktyvumas įgyvendinant sveikatos stiprinimo priemones;

19.3. Mokyklos ugdymo(si) aplinkos turtingumas ir puoselėjimas;

19.4. Mokyklos pedagogų ir specialistų kvalifikacijos kėlimas ir gerosios patirties sklaida.

20. Vertinimo metodai:

20.1. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių vaikų sveikatos saugojimo kompetencijos pasiekimų vertinimas;

20.2. Mokyklos bendruomenės narių veiklos planavimo ir įgyvendinimo rezultatų analizė, anketinė apklausa;

20.3. Vidaus auditas;

20.4. Vaikų sergamumo analizė;

20.5. Pokalbiai, interviu, stebėjimai, jų analizė.

VIII. LĖŠŲ ŠALTINIAI

21. Programai įgyvendinti bus skiriamos šios lėšos:

21.1. MK ir savivaldybės biudžeto lėšos;

21.2. Specialiosios programos (ugdymui) skirtos lėšos;

21.3. Mokyklos vardu gautos paramos ir 2% gyventojų pajamų mokesčio lėšos.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Programos įgyvendinimą koordinuos Mokyklos direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

23. Programos kontrolę vykdys Mokyklos direktorius.

24. Apie programos vykdymą bus informuojama Mokyklos posėdžių ir susirinkimų metu, informacija bendruomenei teikiama Mokyklos bei grupių standuose, internetinėje svetainėje www.pasaka.w3.lt, rašoma spaudoje.

25. Atsiskaitoma bus Mokyklos tarybai, kitoms savivaldos institucijoms.

26. Atsižvelgiant į bendruomenės poreikius bei Mokyklos veiklos planavimą (metinis, strateginis planas), Sveikatos stiprinimo programa gali būti koreguojama.

ANKSTYVASIS AMŽIUS (1,5-3 M.)

I. PAŽINK SAVE

Tikslas - padėti vaikui suvokti savo išskirtinumą ir įtvirtinti savąjį „AŠ“.

Uždaviniai:

- susipažins su pagrindinėmis kūno dalimis, jų funkcijomis;
- sužinos, kad vaikutis auga ir keičiasi, jis gali pykti, liūdėti ir džiaugtis;
- atsiras poreikis rūpintis savimi, savo išvaizda, išreikšti save judesiu.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
1.	„MANO RANKELĖS, MANO KOJELĖS“	Siužetiniai žaidimai: „Kur lėlės akys?, kur lėlės galvytė?, kur lėlės burnelė?“ ir t. t. Rytinė mankšta „Labas rytas lėle, Morta“, „Keliaujam su lėle į lauką“ ir kt. Veiksmų su statybinėmis priemonėmis žaidimų erdvėje žaidimai pvz.: „Statau namą boružiukui“, „Vežu, vežu kiškiui morką“ ir kt. Dainelių, ketureilių pagalba vaikai stengsis pasakyti „Ką daro rankelės, kojelės?“. Knygelių vartymo, žiūrėjimo erdvėje žiūrės siužetinius knygelių paveikslėlius. Grožinės literatūros kūrinių: J. Degutytės „Dvi rankelės“, „Dvi kojelės“, „Ausytės ir burnelė“ Visiems kartu surasti lėlytės batukus, akytes, rankutes ir kt. Didaktiniai žaidimai „Mano batai buvo du“ sudedant siužetinius paveikslėlius eilės seka pagal sakomą eilėraštinę eigą. Žaidiniai: „Gydu gydu katutes“, „Kis kis kisielius“, „Josim josim į turgelį“, „Kepu kepu pyragėlių“	Parodo pagrindines savo kūno dalis, geba jas atskirti ir pavadinti. Atlieka kartu su suaugusiuoju judesius, žaidžia judriuosius žaidimus ir savaiminio judėjimo metu geba koordinuoti judėti, derinti pagrindinius judėjimo įgūdžius ir lengviau pereina nuo šokinėjimo prie laipiojimo. Vaikai sugeba koordinuoti rankų ir kojų judesius, noriai išbando sudėtingesnes užduotis, pradėdami minti ir vairuoti triratuką. Gauda ir paspiria kamuolį, ištiestomis rankomis sugeba sugauti kamuolį. Vaikas sugeba manipuliuoti žaislais abiemis rankomis.
2.	„AŠ VIENINTELIS IR NEPAKARTOJA MAS“	Rytinio pasisveikinimo ar atsisveikinimo ritualai, pvz.: „Labas rytas tau, Matukai“, „Ate, ate mažajai Simonai“ ir grupės organizuotos rytinės žaidimų veiklos, pasisveikinimo ir popiečio veiklos, atsisveikinimo su siužetiniais žaislais ritualas. Skatinti vaikus pavadinti save vardu, draugą vardu žaidžiant vardų	Vaikas geba atsiliepti kviečiamas vardu organizuotų žaidimų metu ir grupės organizuotos rytinės žaidimų veiklos pasisveikinimo ir popiečio veiklos atsisveikinimo su siužetiniais žaislais ritualų metu. Pavadina save vardu ir kitus grupės vaikus vardais.

	<p>žaidimus, pvz.: „Kur slepiasi Jonelis?“, „Rieda kamuoliukas pas Linutę“, Individualūs žaidimai su vaiku „Aš ir tu, mes abu“, „Čia mano, o čia tavo“. Grupės žaidimų su „Lėle Morta“ erdvėje išdėstyti vaikų ir jų šeimos narių nuotraukas, žaisti žaidimus, pvz.: „Virus, virus košę Eglutei“, „Arbatėlė draugui Mantui“. Pažaisti su vaikais žaidimą „Stebuklingas veidrodėlis“ – padedanti atpažinti save veidrodyje. Stebėti save iš šono, daryti grimasas.</p>	<p>Žino, kad jis yra vienas toks ir skiriasi nuo kitų vaikų. Atsiranda poreikis išreikšti save įvairiose situacijose ir džiaugtis savo pasiekimais, ugdomi savivertės jausmas.</p>
--	---	--

II. ASMENS HIGIENA

Tikslas – įgyti asmens higienos ir savitvarkos pradmenis.

Uždaviniai:

- susipažins su pagrindinėmis kūno higienos priemonėmis;
- įgaus elementarių žinių apie kūno priežiūrą;
- formuosis asmens higienos įgūdžių pagrindai.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
1.	„KAČIUKAS MURZIUKAS“	<p>Susipažins su higienos reikmenimis: muilu, rankšluosčiu, nosine ir šukomis. Prisimins ir suras jų vietą. Žaisti didaktinius žaidimus: „Kur gyvena muilas (šukos)?“, „Kur pasislėpė rankšluostukas?“, „Vandenėli, pasirodyk!“. Siužetiniai žaidimai: „Veidrodėli, pasakyk“, „Aš keliauju į svečius“, „Sušukuosiu lėlę Mortą“ ir kt. Žiūrės siužetinius paveikslėlius, vartys knygeles ir nusakys jų turinį žodžiais, garsažodžiais ir parodys veiksmais. Klausysis grožinės literatūros kūrinių: K. Kubilinsko „Visi prausias“, V. Gričiūtės „Nusiprausiu“. Pasitelkus žaidybines situacijas, „Kačiuko Murziuko“ siužetinį žaislą – personažą, kartu su kačiuku prausis, plaus rankytes, jas šluostysis rankšluosčiu, šukuosis, susitvarkys žaidimo vietą. Pasidžiaugs kartu savo švarumu, švariu katinėliu, jį pamyluos „Mylu mylu glust“.</p>	<p>Skiria pagrindines higienai reikalingas priemones, atsiranda gebėjimai tinkamai tomis priemonėmis naudotis. Plauna rankas su muilu, prausia veidą. Šluosto rankas ir veidą rankšluosčiu. Rankšluostą pakabina prie savo ženkliuko. Pasiprašo į tualetą. Šluosto nosytę su servetėle, ją meta į šiukšlių dėžę, bando šukuotis plaukus, žino, kad prieš valgį reikia plauti rankas. Supranta, kad naudotis galima tik savo higienos priemonėmis. Formuojasi vertybinės nuostatos, kad tik švarus žmogus yra visiems patrauklus ir būtina laikytis higienos reikalavimų jei norime būti sveiki.</p>
2.	„KUR MANO PUODUKAS?“	<p>Apžiūrės individualiai kiekvienas savo puoduko ženklinimo paveikslėlį, išimins naktipuodžio vietą prausyklos patalpoje</p>	<p>Žino, kas tai yra naktinis puodukas ir kam jis reikalingas. Formuosiu supratimas, kad naudotis</p>

	ir derinantis prie grupės dienos ritmo (tas pats laikas) eis sėstis ant puoduko. Po pasinaudojimo naktiniu puoduku nusiplauti rankytes.	galima tik savo naktiniu puoduku, kad negalima su juo žaisti, žino, kad pasinaudojus tualetu būtina nusiplauti rankytes. Skiria savo puoduko vietą ir ženklina. Atsiranda įprotis nebijoti ir prireikus pasinaudoti savo naktiniu puoduku.
--	---	--

III. AŠ IR KITI

Tikslas – padėti atsirasti poreikiui ir gebėjimams bendrauti, žaisti greta ir kartu.

Uždaviniai:

- formuosis bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai;
- pastebės šalia esančius, gebės suprasti kam reikia pagalbos ar užuojautos;
- įpras gražiai žaisti su draugu, dalintis žaislais.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
1.	„AŠ IR TU MES KARTU“	Veikla bei žaidimai greta: kompleksiniai žaislai, sudėti ir išimti, išsukti, sukrauti vienas ant kito, sumauti vienas ant kito. Pasiūlyti žaidimus poroje: „statyti bokštelių“, „stumdyti kamuolį“, „gaudyti balionėlių“, „sukaišioti formeles“, kartu migdyti lėlytę. Žaidimai: „Kur išsibėgiojo pelytės?“, „Rieda margi kamuoliukai“, „Kiškių polka“. Padėti vaikams žaisti vienas šalia kito ir taikiai spręsti problemas. Žaidimai – rateliai imituojant suaugusiojo judesius ir garsažodžius, žodžius bei padedant vaikui improvizuotu judesiu išreikšti save. Šokti poroje, vienas prieš kitą, susikibus rankomis ratelyje. Padėti vaikui pavadinti save vardu, draugą vardu žaidžiant žaidimus: „Kur slepiasi Jonelis?“, „Rieda kamuoliukas pas Linutę“, individualius žaidimus su vaiku „Aš ir tu, mes abu“, „Čia mano, o čia tavo“. Grupės žaidimų su „Lėle Morta“ erdvėje išdėstyti vaikų ir jų šeimos narių nuotraukas, kurias turi vaikai atpažinti, pavadinti vardais ar taip, kaip juos vadina namuose.	Žaidžia kartu su suaugusiu. Žaidžia greta bendraamžių ir mėgina pažaisti kartu, grupelėmis po 2 - 3 vaikus, stebi ir imituoja suaugusiojo veiklą. Pradedama kalbėtis vienas su kitu. Žino savo vardą, pavadina draugą vardu. Atsiliepia kviečiamas vardu organizuotų žaidimų metu. Trokšta pagyrimo ir dėmesio, žaisdamas kalbasi su savimi. Kreipiasi į suaugusįjį vardu. Nujaučia kitų emocijas, jausmus, bando paguosti. Aiškinasi elgesį, formuojasi supratimas, kad nuo jo elgesio priklauso ir kitų poelgiai, bando susivaldyti nuo savo nepageidaujamo elgesio.

IV. VEIKLA, POILSIS IR FIZINIS AKTYVUMAS

Tikslas – patenkinti vaikų prigimtinių poreikių judėti, patirti judėjimo džiaugsmą.

Uždaviniai:

- pajus judėjimo džiaugsmą, tobulės judėjimo įgūdžiai;
- formuosis poreikis aktyvią veiklą derinti su poilsiu, ramia veikla.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
1.	„JUDU KRUTU LINKSMAS BŪNU“	Sukurti grupėje judėjimo erdvę parenkant priemones, kurios stimuliuotų fizinį vaikų aktyvumą, padėtų formuoti taisyklingą laikyseną, pusiausvyrą ir skatintų pažinti savo kūno galias. Priemonės: nusileidimo kalneliai, dideli ir maži kamuoliai, lankai, kopėtėlės, „dygūs takeliai“ plokščiapėdystės profilaktikai. Judrieji žaidimai: „Medžiai linguoja“, „Op op opapa, augo žirnis ir pupa“, „Pavyk kamuoliuką“, „Žvirbliukai“, „Suplojus bėk“, „Maži ir dideli“. Pasivaikščiojimo metu aktyviai judėti, atlikti įvairius veiksmus su daiktais (stumdyti vežimėlius, žaisti su kamuoliais, lankais), organizuoti judriuosius žaidimus. Didinti vaiko atsparumą ligoms, atsizvelgiant į individualią vaiko sveikatą, emocinę būklę. Žaidimai, pažintinė tiriamoji veikla. Žaidimai su smėliu, vandeniu, sniegu. Kvėpavimo pratimų mokymasis, grojimas muzikiniais instrumentais (dūdelėmis, būgneliais ir t. t.) Reguluoti vaikų aprangą esant oro temperatūros pasikeitimams. Siekti, kad vaikų apranga grupėje atitiktų visus reikalavimus. Siužetiniai žaidimai: „Aprenkime lėlytę“, „Lėlytė eina pasivaikščioti“.	Formuojasi gebėjimai suprasti žaidimo taisykles, jų laikytis, atsiranda saugaus elgesio pojūtis aktyviai judant. Laisvai vaikšto, keičia ėjimo kryptį ir ritmą, ilgina žingsnį, vaikšto pirštų galais, žaidžia pritūpęs, laipioja, ropoja, siekia daikto. Derina rankų ir kojų judesius, noriai eina rateliu, šoka, lipa laiptais aukštyn-žemyn pristatomuoju žingsniu, vėliau – pakaitiniu, moka bėgti, bet bėgimas sunkus. Mėgina pašokti. Pašoka į viršų abiem kojom, nepargriūdami spiria kamuolį, pagauna ir meta kamuolį dviem rankom, moka išvengti kliūčių, tačiau tyčia ieško sunkumų (lipa ant daiktų, eina užsimerkę, atbuli). Bando suprasti siūlomų užduočių ir judrių žaidimų taisykles ir jų laikytis. Ugdomi saugaus elgesio pojūtis aktyviai judant. Atsiranda poreikis savarankiškai pasirinkti priemones bei pačiam inicijuoti žaidimus. Gerėja orientacija aplinkoje, lavėja judesių koordinacija, tinkamai parinktos priemonės skatina judėti. Taikant grūdinimosi būdus, gerėja vaikų sveikata, mažėja sergamumas.

V. KŪNO APSAUGA

Tikslas – sužinoti, kokie būdai, priemonės ir elgesys būtinas, kad nepakenktum savo sveikatai ir saugumui.

Uždaviniai:

- o sužinos, kad reikia saugoti savo kūną, kodėl ir kaip tai daryti;
- o įpras elgtis atsargiai ir saugiai;
- o formuosis pasekmės pojūtis neatsargiai ar pavojingai pasielgus.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
1.	„AŠ SAUGUS KAI ŽINAU“	Pirštinių lėlių pagalba supažindinti su galimais pavojais ir pavojingu sveikatai vaikų elgesiu bei daiktais, esamais butyje ir aplinkoje. Meninės veiklos metu, atliekant veiksmus su žirkėmis, akcentuoti apie saugų elgesį su jomis ir kas gali nutikti, jei to saugumo nepaisysime. Siužetinių ir imitacinių žaidimų metu supažindinti vaikus su pavojais, kylančiais namuose ir aplinkoje: elektros prietaisai, lipimas ant aukštų baldų, aštrių daiktų bei kieme rastų daiktų ėmimas ir pan. Vartyti knygeles, žiūrėti paveikslus, juos aptarinėti, pasakoti, kas juose vaizduojama, skatinti, kad kuo aktyviau pasisakytų vaikai. Meninės veiklos metu vaizduoti savo jausmus, kilusius po pasakojimų. Skatinti, kad vaikai pasakotų, ką pavaizdavo savo piešiniuose	Žino, kad imdami aštrius daiktus gali susižeisti, tuomet vaikučiui skaudės. Jei lips ant aukštų daiktų, gali nukristi ir užsigauti, jei ims kieme numestus daiktus, nuo nešvarumų gali susirgti. Geba išreikšti savo emocijas ir pojūčius piešdami. Bando papasakoti, ką pavaizdavo savo darbelyje. Atsiranda pirmieji elgesio su žirkėmis įgūdžiai. Formuojasi saugaus elgesio įgūdžiai.
2.	„DRABUŽĖLIŲ PILNA SPINTA“	Vaizdinių priemonių pagalba supažindinti su įvairiais drabužiais bei avalyne. Stebėjimų metu sužino, koku metų laiku, kokie drabužiai dėvimi ir kodėl mes turime vilkėti drabužius ir avėti batus. Siužetinių žaidimų pagalba bando tvarkingai susidėti drabužėlius, pakabinti ant kėdutės atkaltės, pasidėti tvarkingai batukus ir pan. Knygučių pagalba vaikai sužino, kaip reikia prižiūrėti drabužėlius ir batukus, žinias bando įtvirtinti siužetinių žaidimų pagalba: „skalbia“ drabužėlius, „lygina“, džiausto ir pan.	Žino, kad drabužėliai reikalingi apsaugoti mūsų kūnelį nuo šalčio, lietaus, karščio, buitinių sužalojimų. Randasi pirmieji įgūdžiai užsisegti sagas, užtraukti užtrauktuką. Geba užsimauti ir nusimauti kelnytes, sijonuką, užsivilkti ir nusivilkti suknelę, marškinėlius, užsidėti kepurę, apsiauti batukus ir pan. Bando tvarkingai susidėti drabužėlius, žino ir parodo, kaip reikia skalbti, lyginti, džiaustyti ir lankstyti drabužėlius.
3.	„ŠVIESOFORAS - MANO DRAUGAS“	Vaizdinių priemonių pagalba suteikti žinių apie saugų elgesį gatvėje. Žiūrint knygeles ar paveikslus supažindinti su šviesoforu, jo spalvomis, jo paskirtimi ir kodėl taip svarbu laikytis nustatytų taisyklių, kas gali nutikti, jei mes pasielgsime ne taip, kaip yra reikalaujama. Statybinių žaidimų metu žaisti žaidimą „Mano gatvė, mano kiemas“. Meninės veiklos metu piešti, spalvinti, kirpti iš spalvoto popieriaus šviesoforo spalvas, jas rūšiuoti	Žino, kad šviesoforo pagalba mes galime saugiai pereiti gatvę, skiria ir pavadina raudoną, žalią ir geltoną spalvas, žino, kad negalima eiti per gatvę be suaugusiųjų, negalima bėgti per gatvę. Žino, kad kieme negalima žaisti šalia mašinų, kad žaisti reikia žaidimų aikštelėje.

			Žaisdami žaidimus bando perteikti savo mintis, požiūrį, kalbasi su draugais ir savimi. Savo išgyvenimus geba pavaizduoti piešiniuose, domisi knygelių iliustracijomis, jas aptarinėja.
--	--	--	--

VI. MAISTAS IR MITYBA

Tikslas - įgyti žinių apie sveiką mitybą, jos reikšmę mūsų sveikatai.

Uždaviniai:

- formuosis tinkamos mitybos įgūdžiai ir valgymo kultūros pradmenys;
- susipažins su maisto produktais, kuriuos sveika valgyti.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
1.	„VIRU, VIRU KOŠĖ“	Susipažindinti su stalo įrankiais: šaukštu, puoduku. Individualūs užsiėmimai su vaiku parodant, kaip teisingai laikyti šaukštą ir gerti iš puoduko maitinimosi metu. Inicijuoti vaidmeninius žaidimus: „Meškučio Lepečkiuko pietūs“, „Vaišės pas lėlę Mortą“, „Kepu kepu pyragėlį pavaišinsiu katinėlį“, „Padedu lėlytei valgyti“ ir kt. Kartu su vaikais pasipuošti žaidimo temą atitinkančia atributika, padengti stalą, sudėti reikiamus įrankius, indus ir su pasirinktu siužetiniu žaislu imituoti valgio gaminimo, pasiruošimo ir kultūringo valgymo eigos procesą pvz.: virti košę, arbatėlę, kepti blynus, pyragėlius (panaudojant gamtinę medžiagą). Žaidimų eigoje naudoti daineles, ketureilius „Virus, virus košę“.	Pats tvarkingai valgo, sukramto maistą. Valgo šaukštu, valgo iš savo lėkštės, geria iš puodelio, eina nuo stalo tik baigęs valgyti. Tyliai pristumia kėdutę prie stalo. Naudojasi servetėle. Nepamiršta padėkoti už maistą. Formuojasi kultūringo elgesio prie stalo pradmenys. Bando gautas žinias pritaikyti žaisdamas.
2.	„EŽIO STALAS“	Pasitelkus siužetinio žaislo ežio personažą pakviesti vaikus į svečius. Vystyti žaidimo siužetą „Ežio stalas“ kiekvieną kartą pasikviečiant į svečius prie ežio stalo vis kitus siužetinius žaisliukus ir padedant ežiui paruošti svečiams stalą, pvz.: kiškiui morką, lėlei obuolį, meškučiui vaistažolių arbatėlę ir t.t. Žaidimų metu pasitelkti literatūros kūrinius. Organizuoti rytmečio veiklą (popiečio) „Šarkos arbatėlė“, t. y. arbatos gėrimo ritualą, kurio metu siužetinis personažas šarka pasiūlytų vaikams vaistažolių arbatos su medumi. Veiklos erdvėje apžiūrėti knygutes parinktas	Sužino apie daržovių ir vaisių naudą, sužino, kokie yra produktai, kuriuos sveika valgyti, kodėl sveika gerti žolelių arbatą ir pan. Formuojasi įgūdis gerai sukramtyti maistą, gerti iš puodelio. Geba pavalgęs nusivalyti burnytę servetėle, nueidamas nuo stalo padėkoti, pristumti kėdutę prie staliuko. Bando pats inicijuoti ir žaisti siužetinius

		pagal temą, imituoti personažų veiksmus, žodžius, garsažodžius.	žaidimus: dengia stalą, maitina lėlytę, meškutį, „verda“ arbatėlę, ja vaišina suaugusius ir pan.
--	--	---	--

VII. APLINKA IR SVEIKATA

Tikslas - įgyti elementarių žinių apie supančią aplinką, jos poveikį sveikatai.

Uždaviniai:

- gebės pastebėti pokyčius aplinkoje, atkreips dėmesį į gamtos grožį;
- suvoks aplinkos saugojimo svarbą, jos poveikį mūsų sveikatai.
-

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
1.	„AŠ GRUPĖJE“	Vaikų veikla kasdienėje aplinkoje, kurioje jis gali veikti savarankiškai, saugiai, laisvai. Susipažinti su grupės taisyklėmis, paaiškinti, kodėl jų reikia laikytis imitacinių žaidimų pagalba. Didaktiniai žaidimai: “Sudėk žaisliukus į jų vietas“, „Surask žaisliuką“. Meninės veiklos metu skatinti pasiruošti veiklai, parenkant reikiamas priemones, o po veiklos jas sutvarkant. Siužetinių žaidimų pagalba ugdomi darbiniai įgūdžiai: valo stalą su šluostele, vaikiška šluotele šluoja grindis, bando palaistyti gėles, tvarko žaisliukus.	Pažįsta konkrečią naują grupės, sporto salės, lauko aplinką: saugiai tyrinėja visais pojūčiais, klausinėja ir pan. Žino, kur jo kėdutė, lovytė, vieta prie staliuko ir pan. Manipuliuoja daiktais, žaislais, varto knygeles, komentuoja iliustracijas. Moka suprasti, kad grupės tvarka priklauso ne tik nuo suaugusiųjų, bet ir nuo jų pačių. Įsimena žaislų vietą grupėje, pažaidus juos padeda atgal. Geba saugoti žaislus, knygeles. Supranta, kaip saugiai ir tinkamai elgtis lauke. Žino ir suvokia apie esančias pavojingas zonas grupėje (duris, stalčius, langus, laiptus ir pan.), moka saugiai elgtis atidarant ir uždarant, lipant, stovint, praeinant ir pan. Formuojasi nuostata, kad kiekvienas yra atsakingas už grupės jausmą.
2.	„VANDENS LAŠIUKO PASAKOJIMAS“	Įvairių paveikslėlių, nuotraukų, knygelių pagalba sužino, koks gražus mūsų kraštas, kiek jame daug augmenijos ir vandens. Pasakų bei pasakojimų pagalba, per personažą „Lašiuką“ sužino apie gamtos naudą žmogui ir, kas nutiktų jei mes jos nesaugotume. Ugdomosios veiklos metu sužino, kodėl toks svarbus žmogui vanduo, kokios jo savybės. Meninės veiklos metu akcentuojama, ko mes negalėtume daryti, jei nebūtų vandens: negalėtume plauti rankyčių, piešti su dažais. Prausimosi metu	Bando nusakyti vandens savybes: šaltas, šiltas, šlapias. Įgyja žinių, kur naudojamas vanduo, žino, kad pasinaudojus vandeniu reikia užsukti kraną, kad vanduo nebėgtų be reikalo. Geba tinkamai elgtis su vandeniu: nesitaško, nepilsto, nežaidžia su vandeniu, kur negalima. Paveikslėliuose parodo, kur yra vanduo, o kur sausuma. Bando suprasti, kas atsitiktų jei nebūtų vandens: neturėtume ką gerti, negalėtume nusiprausti, mama negalėtų išskalbti drabužėlių, gėlytės ir gyvūneliai neturėtų ko gerti, o be vandens žūtų.

		primename, kad be vandens negalėtume nusiprausti, o nesiprausę susirgtume ir pan. Žaisti žaidimus su vandeniu.	
3.	„NESKINK GĖLYTĖS, NESKRIAUSK VABALIUKO“	Pasivaikščiojimų, stebėjimų, tyrinėjimo metu, įvairių vaizdinių priemonių pagalba atkreipti vaikų dėmesį į augmeniją bei gyvūniją, kuri yra mūsų aplinkoje. Akcentuoti, kokia neįdomi ir negraži būtų mūsų aplinka, jei nebūtų vabaliukų, gėlyčių, medelių ar krūmelių. Ugdomosios veiklos metu susipažins su tam tikrais augalais, jų savybėmis, vabzdžiais, jų gyvenimo būdu, išvaizda, teikiama nauda. Pasisodinti ir auginti grupėje augalėlį, stebėti jo augimo procesą (geriau auginti žydintį augalą), rūpintis juo. Skaityti grožinius kūrinėlius apie augalus ir vabzdžius. Bandyti sutapatinti vaikus su vabaliukais ar gėle: kaip tuomet jie pasijaustų, jei juos skriaustų? Meninės veiklos metu piešti, lipdyti, aplikuoti augalus bei vabzdžius. Skatinti vaikus džiaugtis ir gėrėtis savo ir draugų darbais.	Geba džiaugtis gamta, jos augmenija ir gyvūnija. Skiria augalų spalvas, bando nusakyti, ką jaučia uostydami gėlę, Žino, kodėl negalima draskyti augalų, mindyti vabaliukų, bando papasakoti, kaip turėtų jaustis vabaliukas ar gėlytė, kai mes juos „nuskriaudžiame“. Rūpinasi savo pasodintu augalu: laisto jį, stebi, aptaria, kaip jis augs. Formuojasi vertybinės nuostatos, kad mes privalome atsakingai elgtis su savo aplinka ir jos gyventojais.

VIII. KITI ĮPROČIAI

Tikslas – susipažinti su žmogaus įpročiais. Atskirti, kurie įpročiai yra gero elgesio požymis ir naudingi žmogui, o kurie daro žalą.

Uždaviniai:

- įgis žinių apie mandagų ir kultūringą elgesį grupėje, namuose, svečiuose;
- sužinos apie gerus ir blogus įpročius, poelgius;
- formuos elementarus elgesio kultūros įgūdžius.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
1.	„KAS GERAI IR KAS BLOGAI“	Įvairios veiklos metu skatinti susikaupti, klausytis kito aiškinimo. Klausytis įvairių pamokančių kūrinių (K. Kubilinsko „Gobšė“, pasaka „Vištytė ir gaidelis“, I. I. pasaka „Kienio žvirblis“), pratinti suprasti jų idėją, išsakyti savo nuomonę, samprotavimus. Žaisti siužetinius žaidimus, atskleidžiančius žmonių įpročius (žalingus ir naudingus):	Kreipiasi pagalbos į suaugusį, jeigu pačiam kas nors nepavyksta; užjaučia, paguodžia užsigavusį draugą. Džiaugiasi savo ir kitų darbo rezultatais. Geba reikšti teigiamas emocijas, kūno kalba perteikti džiaugsmą, liūdesį. Reiškia norus ir pageidavimus.

	<p>pyktį, gobšumą, nevalyvumą; draugiškumą, smalsumą, atjautą, drąsą, paslaugumą ir pan. Gautas žinias ir patiriamas emocijas ir jausmus perteikti meninės veiklos metu. Rekomenduotina temą suskirstyti į atskiras potemes apie gerą ir blogą elgesį: draugystė, dosnumas, drąsa, atjauta; užsispyrimas, savanaudiškumas, smurtinis elgesys ir pan.</p>	<p>Varto knygutes, džiaugiasi jų iliustracijomis, klausosi pasakų, eilėraščių, pasakojimų. Saugiai elgiasi grupėje ir lauke. Veržiasi į savarankiškumą “Ne! Aš pats!”. Mėgdžioja suaugusį imituodamas veiksmus. Bando elgtis draugiškai, paslaugiai, bando valdyti neigiamas emocijas ir jų iššaukiamą neigiamą elgesį. Suvokia, kad pyktis su draugais yra blogai ir stengiasi sugyventi taikiai. Savo jausmus ir išgyvenimus perteikia per meninę veiklą, geba papasakoti, ką pavaizdavo.</p>
--	--	---

IX. LIGOS IR JŲ PREVENCIJA

Tikslas:

Uždaviniai:

- sužinos, kas tai yra sergantis žmogus, kuo tai pasireiškia;
- formuosiu nuostata pasirūpinti savimi, kad nesusirgtų;
- gebės atjausti, paguosti sergantį ar kitaip negaluojančią draugą, šeimos narį.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
1.	„LĒLĒ RŪTA SUSIRGO“	<p>Siužetinio žaislo pagalba inscenizuoti jo ligą. Bandyti atskleisti požymius, būdingus sergančiajam. Pokalbio metu klausti vaikų, ar jie prisimena, kaip jie jautėsi, ką darė mama jiems susirgus, kuo juos gydė ir pan. Meninės veiklos metu pasiūlyti nupiešti ligą, aptarti su vaikais jų piešinius, vyraujančias spalvas, užrašyti vaikų pamąstymus. Bandyti rasti būdą, kaip galima būtų padėti lėlytei, kad ji pasijaustų geriau, kad nebūtų liūdna ir greičiau pasveiktų. Sprendimus įtvirtinti per veiksmus su daiktais ar siužetinį žaidimą: „Lėlė Rūta pas gydytoją“, „Vaistai Rūtai“, „Rūta pasveiko“ ir t. t. Sveikatos valandėlės metu, įvairių vaizdinių priemonių pagalba, pasitelkiant aktyviuosius ugdymo metodus supažindinti su galimybėmis būti sveikiems ir nesirgti.</p>	<p>Bando pasakyti, kaip jaučiasi, kai serga, ką skauda, kaip mama juos gydo. Bando save išreikšti emocijas mimika, judesiu ir veiksmu. Žino, kad susirgus kreipiamasi į gydytoją, kuris paskiria vaistus nuo ligos. Atsiranda supratimas, kad gydytojas nori padėti ligoniui, todėl mažėja baimė lankytis pas gydytoją. Žino, kad reikia valgyti daug vaisių ir daržovių, vaisius ir daržoves prieš valgant būtina nuplauti, gerti pieną, valgyti košę, pasinaudojus tualetu ir prieš valgį plauti rankas su muilu ir pan. Formuojasi supratimas ir gebėjimas užjausti sergantį</p>

		„Vaistažolių arbatėlė lėlei Rūtai“: kartu su lėle vaišintis žolelių arbata, atliekant įvairius kvėpavimo pratimus. Žaisti stalo, siužetinius, inscenizacinius žaidimus, kurių pagalba įgyja žinių apie gydytojo profesiją.	draugą ar šeimos narį.
2.	„PLAUKIT ŽUVELĖS DIDELĖS IR MAŽOS“	Inscenizaciniai žaidimai su vandeniu, atliekant grūdinimosi procedūras, kvėpavimo pratimai. Žaidimai - eksperimentai su vandeniu ir gamtine medžiaga. Judrieji žaidimai: „Upeliukas teka, teka žuvytėlės plaukia, plaukia“, „Žvejys ir žuvys“ ir kt.	Stiprėja vaikų atsparumas ligoms, mažėja sergamumas. Per įvairius pojūčius aktyvėja ir lavėja vaikų kalba, vaikai išmoksta atviriau reikšti savo teigiamas emocijas, teigiamos emocijos stiprina vaikų psichinę sveikatą. Aktyvi fizinė veikla, derinama su poilsiu ir ramiais žaidimais, padeda vaikams fiziškai lavėti, gerėja judesių koordinacija, orientacija erdvėje.
3.	„KAMUOLIUKAS RIEDA“	Rytinė mankšta su kamuoliukais. Kūno kultūros užsiėmimais su kamuoliais. Judrieji žaidimai su kamuoliu lauke ir grupėje. Sportinė pramogėlė „Kamuoliukas bumbis“. Meninės veiklos metu piešti, lipdyti, aplikuoti kamuoliuką, kurį turi namuose, didelius ir mažus, vienspalvius ir margus kamuoliukus.	Lavėja pusiausvyra, viso kūno judesiai, pašokimas, nušokimas, riedėjimas, gaudymas. Atsiranda tikslesnis ryšys tarp rankos ir daikto, lavėja orientacija erdvėje. Vyrauja teigiamos emocijos, o jos leidžia vaikui atsipalaiduoti, pailsėti nuo įtampos. Žaidimai lauke grūdina vaiką oru ir saule, ko pasekoje gerėja vaiko sveikata ir atsparumas ligoms.
4.	SVEIKATINI MO PRIEMONĖS	Kasdieninio dienos ritmo eigoje taikyti grūdinimą vaikų imuniteto stiprinimui. Organizuoti ryto mankšteles prie atviro lango. Parinkti ir taikyti grūdinimo vandeniu būdus. Savaiminė ir organizuota judrioji veikla grupėje ir lauke. Vaistažolių arbatos gėrimo valandėlės. Aprangos sluoksniškumas, persirengimas pažamomis pietų miegui. Vaikščiojimas basomis kontrastiniais paviršiais.	Stiprėja vaikų fizinė ir psichinė sveikata.

IKIMOKYKLINIS AMŽIUS (3 – 6 m.)

I. PAŽINK SAVE

Tikslas - pažinti žmogų kaip fizinę ir dvasinę būtybę, jos galimybes bei gebėjimus.

Uždaviniai:

- susipažins su žmogaus kūno dalimis, jų funkcijomis, gebės jas įvardinti;
- sužinos, kad žmonės gali būti panašūs ir tuo pačiu labai skirtingi;
- supras, kad reikia nuolat ir tinkamai rūpintis kiekviena kūno dalimi, gebės atskleisti savąjį „Aš“, parodys savo sugebėjimus, išskirs žmonių skirtumus ir ras panašumus;
- formuosiu nuostata, kad kiekvienas žmogus unikalus, savitas ir privalome gerbti jo nuomonę ir pasirinkimą.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
3 – 4 m.			
1.	„KAS AŠ?“	Pokalbis ryto rate „Aš ir mano draugai. Žaidimas "Pasakyk kuo tu vardu". Judrūs žaidimai: „Rask savo namelį“, „Spalvotas parašiuotas“. Kūrybinis - siužetinis žaidimas: „Šeima“. Žaidimas – ratelis „Graži mūsų šeimynėlė“.	Gebės žaisti su bendraamžiais, suvoks, kad žaisti kartu smagiau, kad gali sulaukti pagalbos iš draugo.
2.	„JUDAM-KRUTAM. TAI SMAGU“	Eilėraščiai „Dvi rankelės“, „Dvi kojelės“, A. Kuznecovo „Į mankštą“. Pirštukų žaidimas. Judrus žaidimas „Rodyk teisingai“.	Sužinos apie kūno dalis, gebės apibūdinti, tyrinės, įsitikins, kad kūno dalys juda, kad judėjimui svarbus kūno lankstumas. Suvoks, kad judant reikia saugoti ne tik save bet ir draugą.
3.	„AŠ – NEPAPRASTAS IR ĮDOMUS“	Knygos „Mano kūnas“ vartymas. Piešti savo veiduką, rankytę. Didaktinis žaidimas „Aprenk mergaitę ir berniuką“. Iš geometrinių figūrų sudėti žmogeliuką (magnetinė mozaika) Pokalbiai, dailės darbeliai. Didaktinis žaidimai.	Sužinos, kad pagrindinės veido dalys yra vienodos visų amžiaus žmonėms. Skiriasi jų forma, dydis. Skiriasi išvaizda, apranga, pomėgiais, įpročiais. Suvoks, kad žmonės skiriasi kūno išvaizda, gabumais, charakteriu, formuosiu berniukų pagarbos jausmas mergaitėms.
4.	„DVI AKYTĖS, KAD MATYČIAU“	Pokalbiai ryto rate: „Dvi akytės“. Grupės vaikų akių spalvos diagrama. Praktinė užduotis „Nematau-matau“. Žaidimas „Akla višta“.	Sužinos apie akių svarbą, kaip jas saugoti, supras savo būseną, savijautą praradus galimybę matyti, suvoks, kad iš akių galima suprasti žmogaus nuotaiką.
5.	„AŠ AUGU“	Sudaryti savo augimo albumą, iliustruoti pėdas, plaštakos antspaudus. Piešinys „Tai aš“. Kūrinėlis V. Barausko „Batukai“. Foto nuotraukos „Koks buvau ir koks dabar esu“.	Sužinos matavimo būdus, dydžių skirtumą, formą. Suvoks, kad augant žmogui – auga ir kūno dalys.

4 – 5 m.			
6.	„MANO KŪNAS“	K. Kubilinsko kūrinėlių „Vienas“, „Du“, „Penki“ klausymasis. Pokalbis apie žmogaus kūno dalis. Meninė veikla: priklijuoti arba pripiešti žmogaus kūno dalis. Judrus žaidimas „Akla višta“.	Sužinos, kad žmogui svarbi kiekviena kūno dalis. Gebės nuolat rūpintis kiekviena dalimi. Formuosios higieniniai-kultūriniai įgūdžiai.
7.	„DVI SESYTĖS PER KALNELĮ NESUEINA“	N. Rocos kūrinėlio „Baimė“ klausymasis. Pokalbis apie žmogaus savijautą praradus galimybę matyti. Meninė veikla: piešti užrištomis akimis. Žaidimas „Stebuklinga skrynutė“.	Suvoks, kad žmogui bet kokio pojūčio praradimas sukels daug nemalonių pojūčių. Formuosios nuostata, kad tik pats gali ir privalai pasirūpinti savo akimis.
8.	„JUDA RANKELĖS, TREPSI KOJELĖS.“	Pokalbiai, eilėraštukai, dainelės, pasakojimai apie kūno dalių atliekamus veiksmus, jų reikšmę žmogaus sveikatai. Rytinės mankštos. Kūno kultūros užsiėmimai (2 k.) savaitėje, pagal galimybes lauke. Organizuojami judrūs žaidimai.	Pažins savo kūną, gebės įvardinti kūno dalių atliekamus veiksmus, lavės koordinacija, atsiras poreikis aktyviai judėti, rūpintis savo kūneliu. Vaikas grūdinsis, gyvens aktyvų gyvenimą, bus sveikas.
9.	„ŠTAI KOKS DIDELIS ESU“	Pokalbis apie tai, kad vaikai auga, auga jų kūno dalys, vaikai išauga rūbelius, avalynę. Pastebėti, kad auga nagučiai, plaukučiai. Atlikti tiriamąją veiklą – pasisverti, pasimatuoti ūgį ir kt., daryti delniuko, pėdos antspaudus. Kaupti nuotraukas, įsiminti eilėraštukus, daineles apie kūno dalis.	Gebės įvardinti vykstančius procesus, gausės aktyvusis žodynas, vaikas gebės skirti sąvokas mažas, didelis, didesnis, mažesnis ir kt. Supras, kad augimo procesas taip pat priklauso nuo gyvenimo būdo.
10.	„AŠ PANAŠUS Į KITUS IR VISIŠKAI SKIRTINGAS“	Vartys „Vaikų enciklopediją“, atsineštas savo ir savo artimųjų nuotraukas. Pokalbis apie kiekvieno iš mūsų panašumus ir skirtumus, kas tai lemia, t. y. pomėgiai, jausmai, galimybės bei savitumas. Liaudies žaidimas „Suk, suk ratelį“. Žaidimas „Televizorius“.	Sužinos, kad kiekvienas vaikas yra toks vienintelis su savo vaizduote, pomėgiais, elgesiu ir jausmais. Supras skirtumus tarp berniukų ir mergaičių, jaunų žmonių nuo senų ir t.t. Formuosios nuostata gerbti vyresnį žmogų, rodyti dėkingumą mamai, tėčiui, močiutei, seneliui. Formuosios nuostata, kad ne kiekvienas žmogus gali būti ypatingai gražus, gabus ar protingas, todėl negalima juoktis iš kito trūkumų ar nesėkmių.
5 – 6 m.			
11.	„AŠ ESU NEPAPRASTAS“.	Kūrinėliai: I. Strmeniovos „Pokalbis su kūdikiu“. Kasdienės veiklos metu formuojami įpročiai rūpintis savo kūnu. „Minčių lietus“ – „Kas aš esu“. Patarlės apie žmogų. Meninės	Vaikai labiau domėsis savimi, sužinos apie žmogaus kūną, jo galias, kad augant keičiasi ūgis ir svoris. Ugdysis gebėjimą įvardyti atskiras kūno dalis, jų

		<p>veiklos metu vaizduojamas žmogus su visomis kūno dalimis. Mikroskopų, padidinanųjų stiklų pagalba tyrinėti pirštų antspaudus, plaukų, odos struktūrą.</p> <p>Tyrimas „Kraujagyslės“. Ant medžio lapo uždėti popieriaus lapą, gulsčiu pieštuku spalvinti popierių. Stebėti, kaip ant popieriaus ryškėja lapo gyslos. Tyrinėti savo kūną: išžiūrėti į savo dilbio plonas melsvas linijas, sužinant, kad tai kraujagyslės, kurios išsiraizgiusios po visą kūną, kad kraujas galėtų visur išnešioti maisto atsargas.</p> <p>Ant žmogaus silueto dėlioti kūno dalių paveikslus, teisingai pavadinti.</p> <p>Knygelės „Aš“ leidimas. Piešti save, pasižymėti ūgį, svorį, apvedžioti savo plaštaką, pėdą, vaizduoti savo pomėgius.</p> <p>Žaidimai: „Atspėk, koks vaikas“, „Kas tu esi?“, „Aukime kartu“, „Suraskim vietą pagal ūgį“.</p> <p>Stebėti savo augimą, matuoti, žymėti savo ir draugų ūgį matuoklėje.</p> <p>Pirštukų žaidimai.</p> <p>Didaktinis žaidimas „Sudėk pagal dydį“ (plaštakos, pėdos, batukai).</p>	<p>atliekamas funkcijas. Formuosis supratimą, kad kiekviena kūno dalis žmogui labai svarbi. Ugdysis savo vertės pajautimą, nuostatą, kad kiekvienas vaikas turi įvairių gebėjimų.</p>
12.	„MES VISI SKIRTINGI“.	<p>Pokalbis „Mes skirtingi“.</p> <p>Vaikų nuotraukų parodėlė „Aš kūdikystėje ir dabar“, autoportretų paroda.</p> <p>Sudėti žmogaus gyvenimo liniją iš nuotraukų, paveikslėlių. Kurti žmogaus galimybių „Saulę“, ant spindulių rašant, ką žmogus gali.</p> <p>Kasdienės veiklos metu pratinasi pagarbiai, mandagiai elgtis su mergaitėmis, vyresniais žmonėmis.</p> <p>Žaidimai saviraiškai: „Atspėk, ką vaizduoju“, „Įvairios eisenos“.</p>	<p>Vaikai sužinos, kad žmonės skiriasi lytimi, amžiumi, išvaizda ir t. t. Formuosis požiūrį, kad kiekvienas žmogus yra unikalus, vertingas. Ugdysis supratimą, kad visus reikia priimti tokius, kokie jie yra. Įpras pastebėti ir kartu pasidžiaugti draugo pasiekimais. Ugdysis pagarbos vyresniems žmonėms jausmą.</p>
13.	„AKYTĖS – KAD MATYTŲ, AUSYTĖS – KAD GIRDĖTŲ...“.	<p>Diskusija „Su kokiais sunkumais susiduria žmonės, netekę galimybės matyti, girdėti“.</p> <p>Plakato „Sveikos akys“ aptarimas.</p> <p>Didaktiniai žaidimai: „Paliesk ir papasakok“, „Lobių skrynia“ – atpažinti daiktus lytėjimu; „Kas tai?“, „Ko trūksta?“, „Akla</p>	<p>Vaikai sužinos apie įvairius pojūčius, jų svarbą žmogui. Formuosis supratimas, kaip per pojūčius galima pažinti pasaulį. Ugdysis gebėjimą prižiūrėti pojūčių organus.</p>

		višta“, „Atlik nurodymus“ – orientuotis atviromis ir užmerktomis akimis; „Pasakyk, ką girdėjai“, „Suskaičiuok garsus“ – klausymui; „Ei, ar mane užuodi?“, „Gera uoslė“, „Kas kvepia“ – pažinti daiktus, draugus iš kvapo; „Atspėk, ką ragauji“ – skanauti užrištomis akimis. Atlikti akių mankštelę veiklos metu.	
14.	“AŠ IR MANO JAUSMAI”.	Klausytis kūrinėlių iš knygelių „Jausmai“, „Baimė“. Stalo žaidimai „Jausmų loto“, „Sudėk veiduką iš dalių“. Didaktinis žaidimas „Ką sako šie veidai“, žaidimas „Kaip jautiesi?“. Mimikos pratimai (Ir prieš veidrodį): Šypsomės sau, draugui; nustembame (pakelti antakius); vaizduojame pyktį (suraukti kaktą); baimę (išplėsti akis); įniršį (išsišiepti rodant dantis); pasibjaurėjimą (patempti apatinę lūpą); „beždžionėlę“ (šypsotis ištempus ausis).	Vaikai sužinos, kokie būna jausmai, kas juos sukelia. Ugdysis nuostatą rūpintis ne tik savo kūnu, bet ir emociniu pasauliu. Formuosis supratimą apie malonios veido išraiškos, malonaus bendravimo su kitais svarbą. Ugdysis nuostatą, kad svarbu suprasti, kaip jaučiasi žmonės šalia.

II. ASMENS HIGIENA

Tikslas – higienos įgūdžių formavimasis.

Uždaviniai:

- supras kas tai yra asmens higiena ir kaip svarbu jos laikytis;
- sužinos, kokios yra higienos priemonės kūno priežiūrai ir kaip jomis naudotis;
- naudosis higienos priemonėmis pagal paskirtį ir tinkamai jas prižiūrės;
- formuosis nuostata: laikytis švaros, naudotis tik savo higienos daiktais.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
3 – 4 m.			
1.	„SVEIKI DANTUKAI, PLAČIOS ŠYPSENĖLĖS“	Ryto ratas. Pokalbis „ Kam reikalingas dantų šepetėlis“. Imitacinis žaidimas „Dantų šepetėlis“. Piešimas „Linksmas ir verkiantis dantukas“. Mįslės apie dantukus. Kūrybinis - vaidmeninis žaidimas „Pas odontologą“	Sužinos apie dantų paskirtį, suvoks, jog būtina jais rūpintis, formuosis poreikis prižiūrėti dantis.
2.	„ŠVAROS“	Pokalbiai apie švarą. „Minčių lietus“.	Sužinos, kodėl reikia rūpintis kūno švara,

	KARALYSTĖJE“	Kūrinėlių klausymas: K. Čiukovskis „Baltprausys“, N. Jazbutytės „Švaros dienele“, „Mano šukos“, K. Kubilinskas „Visi prausiasi“. Kūrybinis žaidimas „Švarios lėlytės“. Pokalbis „Kodėl reikia prausti“ Praktinė užduotis - atrinkti paveikslėlius su higienos priemonėmis.	prisimins, kokios yra higienos priemonės, kaip su jomis elgtis ir kaip jas prižiūrėti. Supras, kad švara ir tvarka padeda būti sveikam, išvengti ligų.
3.	„DRABUŽELIŲ PILNA SPINTA“	Kūrinėlių klausymas: R. Kašausko „Batukai pyksta“, R. Skučaitės „Močiutės spinta“ („Jums mažieji“). Didaktinis žaidimas „Aprenk lėlytę“. Meninės veiklos metu spalvinti, marginti drabužėlius. Diskutuoti, aiškintis kokią aprangą rinktis tam tikru metu laiku.	Sužinos apie drabužių, avalynės paskirtį, suvoks, kad drabužiai dėvimi pagal metų laikus, kaip rengiasi mergaitės ir berniukai, gebės pavadinti drabužius ir avalynę, pratinsis juos prižiūrėti.
4 – 5 m.			
4.	„KAS MANO DRAUGAI?“	K. Čiurlionio kūrinėlio „Baltprausys“ klausymasis. Pokalbis apie higienines priemones, jų naudojimą pagal paskirtį ir tinkamą priežiūrą. Meninė veikla: gaminti lankstinukus su higieninių priemonių paveikslėliais bei piešinukais; vaidinti pirštukinėmis lėlėmis „mikrobų karą“.	Gebės naudotis higienos priemonėmis tik pagal paskirtį, taip pat jas tinkamai prižiūrėti. Formuosiu nuostata, kad negalima skolinti, atiduoti panaudotų higieninių priemonių, taip pat nesinaudoti kitų žmonių higieninėmis priemonėmis. Sužinos, kodėl reikia plauti rankas, karpyti nagus, valyti dantukus, kaip dažnai tai daryti.
5.	„ŠEPETUKAS IR DANTUKAS“	Pokalbis apie dantų priežiūrą, jos svarbą. Pažintinė išvyka pas odontologą. Meninė veikla: paroda „Myliu savo dantukus“; organizuoti vaidinimą „Šepetukas ir dantukas“.	Formuosiu nuostata, kad atsakingai reikia rūpintis savo dantų ir burnos higiena. Sužinos, kad nesaikingas saldumynų vartojimas kenkia dantims. Sužinos, kas yra dantų ėduonis.
6.	„KOKIA DAILI SUKNELĖ, DAILŪS BATELIAI“	Pokalbis apie tvarkingą ir netvarkingą žmogų. Praktinė veikla: plauti žaisliukus, išskalbtus lėlių drabužėlius tvarkingai sudėti į spintelę. Meninė veikla: piešti savo draugo išvaizdą.	Suvoks, kad su švariu, tvarkingu vaiku maloniau žaisti ir bendrauti. Formuosiu neigiamas požiūris į netvarkingą žmogų. Sužinos, ką reikia daryti, kad būtum tvarkingas ir švarus.
5 – 6 m.			
7.	„ŠVARA - MANO“	Klausytis R. Bagdonaitės kūrinėlių „Fui ir Fe nuotyčiai. Apie	Vaikai sužinos, kokiais būdais galima

	DRAUGAS“.	bakterijas“. Plakato „Sveika oda“ aptarimas. „Minčių ežys“ – „Kodėl reikia prausti“. Didaktinis žaidimas „Kokie daiktai reikalingi kūno priežiūrai“. Praktinė veikla prausykloje rūpestingai plaunant rankas. Meninės veiklos metu – „Nuspalvink daiktus, skirtus švarai palaikyti“.	apsisaugoti nuo mikrobus, kokios higieninių reikmenų naudojimosi bei priežiūros taisyklės. Pratinasis plauti rankas prieš valgį, parėjus iš lauko, pasinaudojus tualetu. Formuosius požiūrį, kad švara ir tvarka padeda būti sveikiems, išvengti ligų, gerai jaustis. Ugdysis nuostatą kasdien laikytis asmens higienos.
8.	„TVARKINGI, ŠVARŪS DRABUŽĖLIAI“.	Interviu – „Mano drabužiai“. J. Avyžiaus kūrinėlio „Skudurinės Marytės istorija“ analizė. Vaidyba su tvarkingu ir netvarkingu personažais. Meninės veiklos metu modeliuojami, piešiami, karpomi rūbai popierinėms lėlėms. Žaidimai „Aprenk lėlę“, „Kas netinka“, „Apibūdink, kaip apsirengęs draugas“. Didaktinis žaidimas „Ką ausis, mautis, vilktis...“. Knygelės „Aprenk“ žiūrėjimas, užduotėlių su magnetukais atlikimas ir aptarimas. Praktinės veiklos metu skalbiami, tvarkomi lėlių rūbai.	Sužinos, kad švarūs ir tvarkingi rūbai prisideda prie mūsų sveikatos palaikymo. Formuosius supratimą, kad su tvarkingu, švariu žmogumi maloniau bendrauti. Ugdysis gebėjimą pasirinkti tinkamus drabužius pagal oro sąlygas, juos saugoti ir prižiūrėti.
9.	„ĖDUONIUKAS IR BAKTERIUKAS“.	Kūrinėliai: T. Egner „Ėduoniukas ir bakteriukas“, K. Maruko „Dantukas iškrito“. Pokalbis „Kokie maisto produktai kenkia dantukams, kokie naudingi“. Lankymasis stomatologo kabinete. Praktinė veikla su dantų maketu ir dantų šepetukais. Piešinių parodėlė „Geriausi dantukų draugai“.	Vaikai sužinos, kokia dantų paskirtis, kodėl kartais skauda, kokios jų priežiūros priemonės. Formuosius gebėjimą prižiūrėti dantukus, kad jie būtų sveiki ir gražūs. Ugdysis nuostatą atsakingai rūpintis dantų ir burnos higiena.

III. AŠ IR KITI

Tikslas – suprasti, kad ir vaikai yra bendruomenės dalis, kad šalia yra kiti žmonės, su kuriais jie yra susiję.

Uždaviniai:

- supras, kad žmonės be kitų, šalia esančių, žmonių negali būti; kad reikia mokėti sutarti su šalia esančiu; kad jis yra bendruomenės narys;
- gebės pastebėti šalia esantį, pastebės tuos, kuriems reikalinga pagalba, dėmesys, užuojauta;
- suvoks, kad mūsų veiksmai veikia kito, šalia esančio, žmogaus jausmus ir elgesį;

forma: formuosis nuostata: draugystė – tai vertybė, kurią reikia saugoti ir branginti; gerbti šalia esančius žmones, linkėti ir daryti gera kitiems.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
3 – 4 m.			
1.	„DRAUGAUTI LABAI SMAGU“	Sukurti savo grupės elgesio taisykles. Kūrinėliai K. Kubilinsko „Naujokė“, R. Kašausko „Draugai“. Analizuoti kūrinėlių turinį klausiant ir atsakant. Judrus žaidimas „Kiškiai nameliuose“. Žaidybinė situacija „Kodėl verkia meškutis“.	Įgys žinių apie elgesio taisykles, suvoks, kad būtina jų laikytis norint sutarti su aplinkiniais. Pastebės, kam reikia pagalbos, paguodos.
2.	„TAVO EMOCIJOS – MANO JAUSMAI“	Kūrinėliai A. Baltakis „Peštynės“, N. Jazbutytė „Stebuklingi žodžiai“, D. Kudžmaitės „Liūdesys“ (rink. „Saulės kelias“). Analizuojant suvoks, kaip reikia sutarti su šalia esančiu draugu. Kaip gera sulaukti gero, paguodžiančio, padrąsinančio žodžio, iš ko galima suprasti, kad kitam liūdna. Žaidimas „Veidrodėlis“: auklėtojos nurodymu padaryti atitinkamą mimiką. Stalo žaidimas „Nuotaikų spalvos“.	Suvoks ir lygins save kitų atžvilgiu, tyrinės savo ir kitų nuotaikas: linksmas, liūdnas, nusiminęs. Gebės atpažinti ir įvardinti savo jausmus, pasakyti, kas juos tokius sukėlė.
3.	„AŠ TARP DRAUGŲ“	Vartyti knygeles: „Gero elgesio mokyklėlė“, „Mokausi gražiai elgtis“. Žaidimas „Padovanok gėlytę draugui“. Žiūrint paveiksluką analizuoti „Kaip elgiasi berniukas“, „Kas gerai elgiasi ir kas blogai“.	Suvoks, kad yra saugu grupėje tarp draugų, įsitrauks į bendrą veiklą, domės kitų darbais, žaislais, daiktais, sumanymais, pratinsis netrukdyti kitiems.
4.	„NUOTAIKŲ KAITA MENO KARALYSTĖJE“	Meno kūrinų žiūrėjimas, įvairios muzikos klausymas. Žaidimas „Geros ir piktos spalvos“. Muzikinis žaidimas „Diena ir naktis“.	Suvoks, kad ir meno kūriniai, muzika turi savo nuotaiką.
4 – 5 m.			
5.	„AŠ IR KITI“	K. Maruko kūrinėlio „Mažasis kareivėlis“ klausymasis ir analizavimas. Pokalbis apie draugystę, pagarbų elgesį su kitais žmonėmis. Meninė veikla: gaminti vaisių salotas, gražiai jas pateikti lėkštėje, vaišinti tėvelius; gaminti atvirukus brangiausiajam žmogui, draugui, žaisliukui, gyvūnėliui. Vaidmeninis - siužetinis žaidimas „Kavinukė“. Žaidimas „Susirask porą“. Išvyka prie upelio palesinti žiemojančių ančių.	Formuosis neigiamas požiūris į kitą žmogų menkinantį elgesį. Suvoks, kad daryti kitam gera, yra kažkas tokio. Gebės ištiesti pagalbos ranką silpnesniems. Supras, kad jie yra ne vieni, šalia jų yra ir kiti žmonės.

6.	„TU MANE SUŠILDAI, TU MANE GLAUDI“	Žemaitės kūrinėlio „Mamaitė“ klausymasis. Pokalbis apie vaikus, kurie negali džiaugtis šiltu savo mamos rūpesčiu ir globa. Meninė veikla: piešti savo mamos portretą.	Suvoks, kad pats brangiausias žmogus žemėje yra mama. Formuosis neigiamas požiūris į nepagarbų elgesį mamai. Formuosis nuostata užjausti ir, galbūt, ku nors pagelbėti vaikams, kurie neturi mamos.
7.	„SENAS DRAUGAS, NAUJAS DRAUGAS“	N. Rocos kūrinėlio „Draugystė“ klausymasis. Pokalbis apie tikrojo draugo bruožus ir savybes. Meninė veikla: gaminti dovanėlę draugui, klijuoti popieriaus lapelius ant draugystės medžio. Judrus žaidimas „Gelbėk, broleli!“.	Formuosis neigiamas požiūris į grubų ir nederamą elgesį su kitu. Sužinos grupės bendravimo taisykles.
5 -6 m.			
8.	„ŠEIMOJE MYLIMI IR SAUGŪS“.	„Minčių lietus“: „Kas yra šeima“. Pokalbis apie tai, ką vaikai veikia kartu su šeima. Kūrinėlių klausymas ir analizė: Š. Pero „Pelenė“, E. Selelionio eil. „Mano dienos“. Apibūdinti atsineštas šeimų, artimųjų fotografijas. Bendravimas su tėvais grupėje per ugdomąją veiklą. Plakatų „Mano elgesys su suaugusiais“, „Aš galiu padėti“ aptarimas. Piešinių parodėlė „Mano šeima“.	Vaikai sužinos, kokia šeimos veikla stiprina vaikų sveikatą. Ugdysis nuostata, kad šeimoje ramu, saugu ir gera. Ugdysis pagarbos jausmą savo tėvams bei kitiems šeimos nariams. Įgis gebėjimą suprasti, užjausti vaikus, neturinčius tėvų.
9.	„KAS MAN GALI PADĖTI“.	Plakatų analizė, diskusija „Kas man gali padėti nelaimėje“. Kūrinėlių klausymasis ir analizė: J. Marcinkevičiaus „Greitoji pagalba“, K. Čiukovskio „Aiskauda“, P. Skerio „Ką žmonės dirba visą dieną“. Žaidimas saviraiškai „Ką aš veikiu“. Pažintis su gydytojo, slaugytojo profesija. Kūrybiniai žaidimai: „Policija“, „Gaisrinė“, „Ligoninė“.	Sužinos, kur ir į ką reikia kreiptis pagalbos susirgus, įvykus nelaimėi, jei nėra šalia artimųjų. Formuosis supratimą, kokie bendruomenės atstovai rūpinasi vaikų sveikata. Ugdysis nuostata apie gaisrininkų, policininkų, gydytojų veiklos svarbą.
10.	„AŠ TARP DRAUGŲ“.	Diskusijos „Kuo mes panašūs ir kuo skiriamės“, „Koks yra tikras draugas“. „Minčių lietus“ – „Kaip jausčiausi vienui vienas“. Kūrinėlių klausymasis ir analizė : V. Osejevos „Užburtas žodis“, A. Baltakio eil. „Peštynės“. Draugavimo žaidimai „Sveikas gyvas“, „Kalbantis kamuolys“, „Mėgstu – nemėgstu“. Bendravimo žaidimai: „Šilta maudynė“, „Komplimentų ratas“.	Vaikai sužinos, kokios savybės svarbios norint išsaugoti draugystę. Įgis gebėjimą suprasti bei vertinti, koks yra nederamas elgesys su draugais. Formuosis elementarūs savikontrolės įgūdžiai. Ugdysis pagarbos, paslaugumo, palankumo

		<p>Pasakojimai apie gerus ir blogus vaikų poelgius pagal paveikslėlių seriją. Meninės veiklos metu gaminti dovanėles, atvirutes draugams. Praktinė veikla darant vienas kitam paslaugas, suteikiant reikiamą pagalbą. Dėlionės „Aš ir mano draugai“ kūrimas. Įrengti grupėje gerų poelgių kraitelę „Aš draugauju su visais“. Plakato „Vaikų elgesio taisyklės“ aptarimas. Lankymasis jaunesnių vaikų grupėje, globa, bendri žaidimai.</p>	<p>šalia esantiems žmonėms nuostatą, globos silpnesniems jausmą.</p>
11.	„PATYČIOS- DRAUGYSTĖS PRIEŠAS“	<p>Plakatu „Aš galiu padėti“ ir „Aš su suaugusiais ir su draugais“ apžiūrinėjimas ir aptarimas. „Minčių lietus“ - apie draugystę, kada malonu ir kada nemalonu bendrauti, kaip išsaugoti draugystę? Malonių linkėjimų, gražių pastebėjimų ratas (siunčiamas ratu meškiukas, šunelis arba pliušinė gėlė). Patarlių apie draugystę analizė. Atvirukų su draugiškumo simboliais piešimas ir dalijimas draugams (saulutė, širdelė, gėlytė). Paskaityti pasaką „Ką zyzė įpykusios bitės“ iš knygelės „Linksmos pasakaitės“. Paanalizuoti L. Tolstojaus apsakymėlį „Sudaužytas puodelis“ („Mažųjų skaitiniai“ 66 psl.). Žaidimas „Trečias bėga“. Susitarti, kad „trečiasis“ stojasi vis pas kitus vaikus, o ne vien pas savo išrinktuosius. Padėti vienas kitam rengiantis, tvarkantis, Malonaus bendravimo taisyklių kūrimas. Pokalbis apie draugystę, toleranciją neįgaliam, silpnam, mažesniai šalia esančiam žmogui. Mintys, straipsniai apie draugystę, bendravimą, vaikų nesutarimus tėvų lentoje. Individualūs pokalbiai su tėvais apie negatyvų vaikų elgesį.</p>	<p>Mažės vaikų agresyvumas, negatyvumas. Formuosis bendražmogiškosios vertybės: nuoširdumas, geranoriškumas, užuojauta, pakantumas kitokiam.</p>
12.	„SVETIMAS – GALBŪT PAVOJINGAS“.	<p>Vaidybinės situacijos aptarimas: kaip elgtis sulaukus nepažįstamojo pasiūlymų. Užduotys pratybų knygelėse. Plakato „Nepažįstami žmonės“ aptarimas.</p>	<p>Sužinos, kokį pavojų gali kelti bendravimas su svetimais žmonėmis, kaip elgtis su jais pavojingose situacijose. Ugdysis nuostatą būti atsargiems su nepažįstamais žmonėmis: vengti pokalbių, neatidaryti durų, niekur neiti su jais, neimti vaišių.</p>

IV. VEIKLA, POILSIS IR FIZINIS AKTYVUMAS

Tikslas – poreikis judėti, įgyti įvairios fizinės patirties, per judesį išreikšti emocijas.

Uždaviniai:

- įgys žinių apie paros dalis, apie dienos ritmo laikymosi, miego, poilsio, aktyvaus judėjimo svarbą mūsų sveikatai;
- supras, kad po aktyvios veiklos būtinas poilsis, po įtempto darbo – atsipalaidavimas; kaip svarbu sportuoti, mankštintis, būti gryname ore ir daug judėti;
- formuosiuos nuostatos, kad dienos ritmo laikymasis ir aktyvus gyvenimo būdas- vienas iš sveikos gyvenimo principų.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
3 – 4 m.			
1.	„MANO DIENA“	„Mano diena“ paveikslėlių žiūrėjimas. Daina su judesiais. Linksmoji mankšta. Judrus žaidimas „Diena – Naktis“. Pokalbiai su tėvais apie miego svarbą vaikui.	Sužinos apie paros dalis, suvoks ką žmogus veiks skirtingu paros metu, gebės nustatyti paros metą, bandys planuoti dienos veiklą. Formuosiuos nuostata, kad žmogui būtinas fizinis aktyvumas bei poilsis. Sužinos, kokios pasekmės jei mes mažai judėsime ar neturėsime pakankamai laiko poilsiui.
2.	„NORI BŪTI SVEIKAS – SPORTUOK“	Rytinė mankšta. Savarankiška judri veikla. Kūno kultūros užsiėmimai. Sporto šventės, pramogos, išvykos. Judri veikla lauke.	Sužinos, jog judėti sveika, gera, aktyviai judės, reikš save judesiu, įgis saugumo įgūdžius judant. Orientuosiuos erdvėje, reaguos į girdimuosius ir regimuosius ženklus.
4 – 5 m.			
3.	„DIENOS RITMAS“	K. Kubilinsko eilėraščio „Visi prausias“, J.Marcinkevičiaus eilėraščių „Pietūs“, „Labanakt“ klausymasis. Pokalbis apie dienos ritmo laikymąsi, apie poilsio valandėles. Meninė veikla: piešti piešinėlius, vaizduojančius tam tikrą paros dalį, vėliau jungti į vieną visumą. Judrus žaidimas „Diena ir naktis“.	Formuosiuos nuostata, kad svarbu laikytis nusistovėjusio dienos ritmo. Suvoks, kad pietų miegas gali būti ir malonus dienos momentas ir, kad jis labai svarbus vaiko sveikatai. Sužinos, kas tai yra para ir kokių dalių ji susideda, kas būdinga kiekvienai paros daliai, ką tuo metu žmonės veikia.
4.	„AUGSIU DIDELIS IR“	Pasakojimas ir demonstravimas apie grūdinimosi būdus: mankštelės, vaikščiojimas basomis kojytėmis, pratimai su	Formuosiuos nuostata, kad tik užgrūdintame kūne sveika siela.

	SVEIKAS“	masažiniais kamuoliukais, kvėpavimo pratimai. Pokalbis apie pagrindines raumenų grupes. Meninė veikla: kurti knygeles „Aš augu“.	Suvoks, kad vanduo – gyvybės siela. Sužinos, kad būtum stiprus, reikia daug judėti ir sportuoti.
5.	„JUDAM, KRUTAM, SVEIKI BŪNAM!“	Informacijos suteikimas, kaip elgtis rungtyniaujant, kaip pasiskirstyti užduotimis, kaip svarbu laikytis nustatytų žaidimo taisyklių ir būti sąžiningu. Meninė veikla: gaminti „sirgalių“ plakatus. Muzikinis žaidimas su judesiais „Jei patinka ši dainelė“.	Formuosiu nuostata, kad tik aktyviai sportuojant ir judant galima tapti stipriam, greitam ir vikriam. Sužinos, kaip svarbu jausti šalia esantį draugą, laikytis nustatytų žaidimo taisyklių bei būti atsakingu už save ir šalia esantį.
5 -6 m.			
6.	„JUDU IR ILSIUOSI“	Tylos minutės: „Tyla“, „Varpelio nešimas“, „Prožektorius“. Kasdieninėje vaiko veikloje taikoma relaksacija, atsipalaidavimo būdai (pratimai gulint, klausantis ramios muzikos): „Pienių pieva“, „Pajūryje“, „Sninga“. Įvairūs judrieji žaidimai.	Ugdysis gebėjimą atsipalaiduoti, pailsėti, nusiraminti po aktyvios veiklos, kaitalioti ramią veiklą su aktyvia. Formuosiu supratimą, kad nereikia trukdyti draugams ilsėtis.
7.	„NORIU AUGTI TIESUS KAIP MEDIS“	Tikrintis savo laikyseną prie vertikalios plokštumos, prieš veidrodį. Plakato „Taisyklinga laikysena“ aptarimas. Kvėpavimo žaidimai: „Įsivaizduojama gėlytė“, „Prakiuręs sviedinys“, „Muilo burbulai“, „Vėjas“. Pratimai taisyklingai laikysenai ugdyti. Pratimai plokščiapėdiškumo profilaktikai, lavinantys pėdos ir pirštų raumenis, su „Gymnic“ kamuoliais, vaikščiojimas basomis, briaunota lenta, virve, akmenukų, pėdučių takeliu, žaidimai su dygliuotais kamuoliukais, nosinaitėmis ir kt.	Vaikai sužinos, kuo taisyklinga laikysena naudinga jų sveikatai. Ugdysis gebėjimą kontroliuoti savo kūno padėtį stovint, einant, sėdint.
8.	„MANO DIENA“	Pokalbiai: „Mano diena“, „Ar aš pakankamai miegu?“. Kūrinėlių analizė: V. Rašicko „Labas rytas suraitytas“, Z. Gaižauskaitės eil. „Naktis“, A. Karosaitės eil. „Vakaras“, „Naktis“, L. Gutausko „Naktis ir šešėlis“, Č. Jančarskio „Pasakos apie savaitės dienas“. Žaidimai: „Skambanti diena ir naktis“, „Paukšteliai bunda“, „Diena – naktis“. Pantomima vaizduoti veiksmus (rytinę mankštą, prausimąsi, dantų valymą ir t. t.). Suvaidinti nuovargį. Užduotis: žymėti simboliais paveikslėlius, kur diena, kur naktis. Meninės veiklos metu pieštus piešinėlius, vaizduojančius, ką	

		veikia vaikai įvairiu paros metu, sudėti eilės seka.	
9.	„SPORTAS – SVEIKATA“	<p>Diskusija „Kodėl žmonės sportuoja“.</p> <p>Interviu „Ką reikia daryti, kad būčiau švarus, gražus ir sveikas“.</p> <p>Rytinės mankštos grupėje pagal šokių muziką, su aerobikos elementais. Išbandyti įvairius judėjimo būdus, prieš veidrodį tyrinėti galimus kūno dalių judinimo būdus, įsitikinant, kuri kūno dalis judriausia.</p> <p>Plakato „Aukime sveiki“ aptarimas.</p> <p>Sportiniai žaidimai „Kvadratas“, „Futbolas“, „Krepšinis“, įvairūs judrieji žaidimai, rungtys, estafetės.</p> <p>Sportinė pramoga „Judo – žvalus esu“.</p> <p>Susitikimas su sportininku (ais).</p>	Vaikai supras fizinio aktyvumo reikšmę savijsčiai ir sveikatai. Ugdysis nuostatą nuolat sportuoti, būti fiziškai aktyviems ir sveikiems.

V. KŪNO APSAUGA

Tikslas – įgūdžių ugdymasis, kurie leis pažinti ir vengti rizikingų situacijų bei priimti teisingus sprendimus, siekiant jų išvengti.

Uždaviniai:

- sužinos, kokie pavojai tyko gatvėje, gamtoje, kieme, su kokiais daiktais pavojinga žaisti ir kodėl ir kaip tų pavojų išvengti;
- susipažins su požymiais, kurie nusako sveikatos būklę, esant reikalui gebės išsikviesti pagalbą;
- formuosius elgesio taisyklės: gatvėje, gamtoje, su nepažįstamais žmonėmis laikytis nustatytų elgesio taisyklių; supras, kokios

pasekmės bus jei jų nesilaikys.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
3 – 4 m.			
1.	MOKAUSI SAUGIAI ELGTIS APLINKOJE.	<p>Žiūrėti plakatus, išsiaiškinti situacijas, aptarti, pasvarstyti, į ką ir kaip reikėtų kreiptis pagalbos.</p> <p>Žaidimas „Taip ir ne“. Auklėtoja vardina pavojingas ir nepavojingas situacijas, vaikai jas įvertina ir atsako.</p> <p>Aiškintis patarles „Nekišk pirštų tarp durų“, „Ugnis dega ir nekurstoma“, „Ir dėl tavęs saulutė šviečia“, „Savo sveikata rūpinkis pats“.</p> <p>Žaidimas „Kodėl verkia žaisliukas“.</p> <p>Individualios užduotys: sudėlioti paveikslėlius į dvi grupes: „Vaikų</p>	Sužinos apie pavojingus daiktus, jų apribojimus, draudimus, suvoks su kuo ir kur žaisti nesaugu, supras, kaip saugoti save ir kitus.

		daiktai“ ir „Suaugusiųjų daiktai“.	
2.	„AŠ SVEIKAS IR LAIMINGAS“	Pasivaikščiėjimai (Surasti pavojingas vietas). Žaidybinė situacija „Taip negalima elgtis“. Pokalbis „Kokie pavojai tyko, kai neatsargiai elgiesi?“.	Tyrinės aplinką, įvertins, kurios vietos yra nesaugios. Pratinsis laikytis taisyklių, suvokdamas, kad tai suteikia saugumo.
3.	AŠ SAUGUS, KAI ŽINAU.	Eilėraščiai apie šviesoforą. Judrus žaidimas „Spalvotos mašinos“. Išvyka prie judrios gatvės, suvoks, kokie pavojai tyko gatvėje. Piešimas „Šviesoforas“.	Sužinos apie šviesoforo spalvų svarbą, gebės tinkamai elgtis gatvėje, susipažins su elementariomis elgesio gatvėje taisyklėmis bei pasekmėmis jei jų nesilaikys.
4.	ELGESYS SU NEPAŽĪSTAMAIŠ ŽMONĖMIS KIEME	Plakato „Pavojingi žmonės“ aptarimas. Pokalbis „Kaip elgtis su nepažįstamais žmonėmis“. Žaidybinė situacija „Einam, aš duosiu saldinių“.	Sužinos, kad reikia saugotis nepažįstamų žmonių, nesusigundyti ir neimti nieko iš svetimų. Suvoks, kad reikia žaisti, būti greta pažįstamų.
5.	DEGTUKAI - NE ŽAISLIUKAS	M. Vainilaičio „Ežio namas“ ištraukos. Pokalbis „Degtukai – ne mažų vaikų žaisliukai“. Piešimas „Ugnis“. Kūrybinis vaidmeninis žaidimas „Gaisrinė“.	Sužinos, kad nesaugus elgesys su ugnimi – pavojingas.
4 – 5 m.			
6.	„TINKAMAS IR SAUGUS ELGESYS GATVĖJE“	Knygelės „Pykštuko ir Miciaus lenktynės“ vartymas. Pokalbis apie šviesoforą, jo spalvų reikšmę, apie zebra–perėją. Meninė veikla: gaminti šviesoforą, perėjas, gatves, šaligatvius. Žaidimas „Aš – vairuotojas“.	Formuosius nuostata, kad gatvėje būtina laikytis nustatytų elgesio taisyklių. Sužinos, kaip teisingai ir saugiai pereiti gatvę. Suvoks netinkamo elgesio gatvėje pasekmes.
7.	„NEŽAISK SU UGNIMI“	M. Vainilaičio eiliuotos pasakos „Ežio namas“ klausymasis. Ekskursija į priešgaisrinės pagalbos būstinę. Meninė veikla: gaminti korteles su pagalbos numeriais. Vaidmeninis žaidimas „Gaisrininkas“. Didaktiniai žaidimai „Atspėk, kas gerai, kas blogai?, „Kaip pasielgti?“, „Su kuo pavojinga žaisti?“.	Formuosius nuostata atsakingai elgtis su gyvybei pavojingais daiktais. Sužinos, kaip elgtis ištikus nelaimėi – įvykus gaisrui, koku numeriu ir kaip iškviešti pagalbą gaisro metu.
8.	„NORIU BŪTI SAUGUS“	M. Vainilaičio eilėraščio „Vilko blynai“ klausymasis. Pokalbis apie nelaimes, kurios gali atsitikti namuose neatsargiai elgiantis. Policininko pasakojimas ir pamokymai. Meninė veikla: piešti įvairias situacijas, t. y. kaip reikia elgtis ir kaip negalima elgtis.	Formuosius saugumo įgūdžiai. Sužinos pagalbos telefonus: greitosios pagalbos, policijos, gaisrinės. Suvoks, kokie pavojai tyko aplinkoje: aštrūs daiktai, nuodingos medžiagos, svetimi žmonės ir t. t.

		Didaktinis žaidimas „Kokiu numeriu kviesi pagalbą?“.	
5 – 6 m.			
9.	„SAUGIAI Į DARŽELĮ, SAUGIAI Į NAMUS“.	Plakato „Atsargiai – gatvė“ aptarimas. Kūrybiniai žaidimai „Gatvė“ su kelio ženklais, šviesoforu. Meninės veiklos metu gaminami kelio ženklai, šviesoforas. Statybinių žaidimų centre konstruojamos gatvės, šaligatviai, perėjos. Pratybų knygelė „Išvenkime pavojų“. Didaktinis žaidimas „Mirksi trys spalvos“. Vaidybinės situacijos: „Kaip elgtis gatvėje“. Praktiniai užsiėmimai – saugus ėjimas per gatvę. Surengti viktoriną „Ką kalba šviesoforas“. Susitikimas su policijos pareigūnais.	Vaikai sužinos saugaus elgesio gatvėje, kelyje taisykles, atpažins kai kuriuos kelio ženklus, šviesoforo signalus. Ugdysis nuostatą, kad nedrausmingas elgesys gatvėje kelia pavojų pačių vaikų ir kitų žmonių gyvybei.
10.	„KAIP IŠVENGTI NELAIMĖS NAMUOSE“.	Diskusija „Kokios nelaimės tyko namuose“. Pratybų knygelės „Aš saugus“, „Išvenkime pavojų“. Meninės veiklos metu kuria knygelę „Pavojingas elgesys – saugus elgesys“. Knygelės „Kaip dera elgtis mieste“ aptarimas. Pasakojimai „Ką mums sako šie paveikslėliai“. Žaidimas saviraiškai „Pasivertimai“ (veiksmiais „paversti“ daiktą kitu). Plakato „Buitiniai elektros prietaisai“ aptarimas. Kasdienės veiklos metu pratinasi saugiai elgtis su įvairiais pavojingais daiktais.	Formuosiu supratimą apie pavojus, tykančius aplinkoje, kaip jų išvengti. Vaikai sužinos, į ką kreiptis nelaimės atveju, koks pagalbos telefonas. Ugdysis nuostatą, kad netinkamai ir neatsargiai elgiantis su pavojingais daiktais, elektros prietaisais, nuodingomis cheminėmis medžiagomis, gali įvykti nelaimė.
11.	„VAISTAS – NE MAISTAS“.	Kūrinėliai, jų analizė: K. Kubilinsko „Agė melagė“, V. Nemunėlis „Meškiukas Rudnosiukas“. Užduočių knygelė Diskusija „Kaip jaučiasi sergantis žmogus“. Pirštinių lėlių teatro pagalba vaidinamos pavojingos ir saugios situacijos, jos aptarimos. Ekskursija į vaistinę.	Vaikai sužinos vaistų vartojimo taisykles. Vaikai sužinos pagalbos telefono numerį. Ugdysis nuostatą, kad draudžiama gerti vaistus be suaugusiųjų priežiūros.
12.	„ATSARGIAI SU UGNIMI“	Kūrinėliai, jų analizė: M. Vainilaičio „Ežio namas“, G. Cyferovo „Apie ką pasakoja ugnis“. Žaidimai: „Gaisrinė“ (kūrybinis), „Laužo liepsna“ (saviraiškai kūnu), „Užgesink gaisrą“ (judrus), „Energijos perdavimas“ (ramus).	Sužinos, į ką kreiptis gaisro metu, koks pagalbos telefonas. Įgis supratimą, kad apie nelaimę reikia pranešti suaugusiems, o ne slėptis. Ugdysis nuostatą nežaisti su degtukais

	Užduočių knygelėje žymi, ką galima daryti gamtoje, ko negalima. Surengti vaikų sukurtų plakatų parodėlę „Atsargiai su ugnimi”. Ekskursija į priešgaisrinės pagalbos tarnybą susipažinti su gaisrininkų profesija, darbo priemonėmis, transportu.	ir ugnimi.
--	--	------------

VI. MAISTAS IR MITYBA

Tikslas – Sužinoti apie mitybos poveikį sveikatai, gebės suprasti ir laikytis sveikos mitybos taisyklių.

Uždaviniai:

- sužinos, iš kur atsiranda maistas, kaip jis paruošiamas, kas tai yra sveikos mitybos piramidė;
- susipažins, kokie sveikos mitybos reikalavimai, kodėl taip svarbu jų laikytis;
- formuos gebėjimai kultūringai elgtis prie stalo, tinkamai naudotis stalo įrankiais, patiems padengti stalą;
- atsiras pagarba tiems, kas mums teikia ir ruošia maistą; pagarba maistui, o ypač duonai;
- formuos atsakingas požiūris į tinkamą mitybą, naudingus sveikatai produktus bei kultūringo elgesio prie stalo nuostata.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
3 -4 m.			
1.	KAIP ATsiranda MAISTAS?	Pasakėlė „Kaip vilkas užsimanė duonos“. Kūrybinis, siužetinis žaidimas „Parduotuvė“. Žaidimas „Atspėk, ką ragauju“.	Sužinos apie maisto produktų kilmę, kur galima įsigyti, apie produktų ruošimą valgymui.
2.	„SVEIKAS“ IR „NESVEIKAS“ MAISTAS, ŽALINGI MITYBOS ĮPROČIAI.	Sveiko maisto piramidė (sudėlioti trikampį iš juostelių). Stalo žaidimas „Sveika – nesveika“. Ratelis-žaidimas „Sode“. Žaidybinė situacija „Saldainio ir morkytės ginčas“.	Sužinos, ką sveika ir nesveika valgyti. Suvoks, kad mityba svarbi žmogaus sveikatai, vaisiai ir daržovės vitaminų šaltinis, aiškinsis mitybos piramidę.
3.	KUR GYVENA VITAMINAI?	V. Palčinskaitės kūrinėlių „Svogūnas“, „Pomidoras“ skaitymas. Dailės darbeliai. „Obuoliukas“. Dėlionės „Vaisiai, daržovės“. Didaktinis žaidimas „Vaisiai-daržovės“, „Rask tokį patį“.	Sužinos apie vitaminų svarbą, kokiuose produktuose yra vitaminų, suvoks kad vaisius, daržoves reikia plauti.
4.	„MAN SKANU, KAI PATS GAMINU“.	Pokalbis apie rankų higieną, maisto produktų paruošimą, gaminimo higieną. Sveikuolių salotų gaminimas. „Vitaminų dainelė“.	Lavės smulkioji motorika pjaustant vaisius, daržoves, pajus maisto gaminimo malonumą, geriau susipažins su vaisių ir daržovių savybėmis.

5.	MAITINIMOSI KULTŪRA	Pokalbis – diskusija, kaip reikia elgtis prie stalo, svečiuose, kokie įrankiai reikalingi. Kūrybinis, siužetinis žaidimas „Svečiuose”. Žaidimas „Pamaitinkime lėlytę“.	Sužinos apie kultūringą elgesį svečiuose, tinkamą bendravimą prie stalo. Lavės vaiko kultūringo elgesio prie stalo įgūdžiai, pratinsis naudotis stalo įrankiais.
4 – 5 m.			
6.	„KAIP ATSIRANDA MAISTAS“	Lietuvių liaudies pasakos „Kaip vilkas duonos užsimanė“ klausymasis. Susitikimas su įstaigos virėjomis. Meninė veikla: piešti augalus, kurie vartojami maiste. Didaktinis žaidimas „Sugrupuok gyvūnus, kurie teikia pieno ar mėsos produktus“.	Formuosis vertybinė nuostata, kad reikia gerbti žmogų, kuris gamina maistą, jį pateikia mums. Sužinos iš kur atsiranda maistas. Supras, kodėl „nežaidžiama“ su maistu. Gebės pasigaminti sveikuoliškus sumuštinius, salotas.
7.	„MAISTAS IR SVEIKATA“	Lėlių teatro vaidinimo „Sveiko maisto karalystė“ žiūrėjimas. Pokalbis apie sveikos mitybos taisykles. Meninė veikla: į „Sveiko maisto piramidę“ suklijuoti maisto produktus. Didaktinis žaidimas „Sveikas maistas“.	Formuosis atsakingas požiūris į tinkamą mitybą. Suvoks, kodėl prieš valgį reikia plauti rankas, daržoves ir vaisius. Sužinos, kokius patiekalus ir produktus valgome kaip pagrindinį maistą, kokius – kaip užkandžius, kokius produktus valgyti nesveika.
8.	„VITAMINŲ ŠALIS“	Č. Navakausko poemėlės „Vitaminų maištas“ klausymasis. Pokalbis apie vitaminus ir kam jie reikalingi. Meninė veikla: gaminti „Vitaminų medį“ (kartu su tėveliais). Didaktinis žaidimas „Stebuklinga kraitelė“.	Formuosis nuostata sveikai gyventi ir atsakingai elgtis su vitaminais. Sužinos, kad reikia valgyti kuo daugiau daržovių ir vaisių, kuriuose gausu vitaminų. Suvoks, kas atsitinka, kai vaikai gauna per mažai ar per daug vitaminų.
9.	„LĖLĖS GIMTADIENIS“	K. Kubilinsko eilėraščio „Lėlė“ klausymasis. Pokalbis ir praktinis demonstravimas, kaip teisingai padengti stalą ir sudėti stalo įrankius. Meninė veikla: kurti stalo puošmenas iš popieriaus: karpyti, lankstyti, gaminti pakvietimus. Žaidimas „Šventinė vakarienė“.	Sužinos, kaip galima puošti stalą. Formuosis nuostata, kad svarbu ne tik pavalgyti, bet svarbi ir estetinė aplinka, gražiai patiektas maistas, malonus ir kultūringas bendravimas prie stalo. Sužinos pagrindines elgesio taisykles prie stalo, taip pat teisingo naudojimosi stalo įrankiais bei servetėlėmis taisykles.

5 – 6 m.			
10.	MAISTAS IR MITYBA	<p>Pokalbis kaip atsiranda maistas. Sužinoti, kad maistas yra augalinės ir gyvulinės kilmės, kad maistas - energijos šaltinis.</p> <p>Grupuoti dviem komandom paveikslėlius su produktais į augalinės ir gyvulinės kilmės. Sugrupavus abiejų grupių paveikslėlius suskaičiuoti.</p> <p>Individualios užduotys: sudaryti paveikslėlių ratus - „kas mus rengia“, „kas mus maitina“.</p> <p>Individualios užduotys: „Sodo gėrybės“, „Daržo gėrybės“, Išsiaiškinti, kokį maistą valgome žalią (vaisius, daržoves), o kokį reikia paruošti.</p> <p>Sugrupuoti į dvi grupes: „žalias“ ir „paruoštas“ maistas. Gaminti salotas (vaisių, daržovių) įsitikinant, kad šį maistą galima valgyti „žalią“ - neapdorotą.</p> <p>Plakato „Sveikatos piramidė“ analizė .</p> <p>Kolektyvinė užduotis. Į tuščią piramidę vaikai suklijuoja maisto produktų paveikslėlius.</p> <p>Stalo žaidimai „Sveikas ir nesveikas maistas“, „Parduotuvė“.</p> <p>Iš daugelio produktų nuspalvinti skirtingomis spalvomis sveikatai kenksmingus produktus ir sveikus produktus.</p> <p>Įvairios užduotys iš knygelės „Smalsučio kelionė į sveikos mitybos šalį“.</p>	<p>Įgys žinių apie maisto kilmę, maisto reikšmę mūsų organizmui. Sužinos, koks maistas sveikas, o koks nelabai ir kodėl.</p> <p>Formuosius nuostata, kad reikia valgyti kuo daugiau „žalio“ maisto.</p>
11.	„KVAPNU, SKANU IR SVEIKA“	<p>Ekskursija į darželio virtuvę.</p> <p>„Minčių lietus“: išsiaiškinti, koks maistas vaikams skaniausias, koks sveikas, o koks nesveikas.</p> <p>Padaryti plakatą „Mes labiausiai mėgstame...“</p> <p>Plakato „Aukime sveiki ir saugūs“ analizė.</p> <p>Diskusija: kas atsitiktų, jei vaikai valgytų tik vaikų įvardintą kaip mėgstamą maistą.</p> <p>Pajuokavimai apie maistą (smulkioji tautosaka).</p> <p>Dainuoti dainelę „Saldumynai“ muz. A. D. Žiedelienės, žodž. Z.Sadauskaitės (Metų laikai - vaikystės draugai, Kaunas. Šviesa</p>	<p>Vaikai įgys žinių apie įvairių produktų laikymo sąlygas.</p> <p>Sužinos maisto gaminimo taisykles.</p> <p>Sužinos, kuo skiriasi sveikas ir nesveikas maistas.</p> <p>Ugdysis higienos laikymosi įgūdžiai.</p> <p>Ugdysis pagarbos jausmas maistą gaminantiems žmonėms.</p> <p>Įvertinus maisto svarbą sveikatai, formuosius atsakingas požiūris į maistą: negalima maisto</p>

		<p>2006, p.52)</p> <p>Žiūrėti ir aptarti paveikslėlius „Ar teisingai valgo Tomukas?“.</p> <p>Individualios užduotys: linksmu veideliu pažymėti kultūringo elgesio ir valgymo taisyklių besilaikantį vaiką, liūdnu – nesilaikančio taisyklių.</p> <p>Sveikatos knygelės kūrimas.</p> <p>Praktinė veikla. Gaminti sumuštinus su pačių grupėje užaugintais svogūnų laiškais.</p> <p>Patarimai, rekomendacijos, kaip reikėtų taisyklingai valgyti, gerti skysčius tėvų lentoje.</p>	<p>mesti lauk, naudoti taupiai, naudoti maistą pagal paskirtį.</p>
12.	<p>„DARŽOVĖS IR VAISIAI – VITAMINŲ ŠALTINIS“</p>	<p>Pokalbis apie tai, kas yra vitaminai, kam jų reikia ir kuriuose maisto produktuose galima jų rasti.</p> <p>Vaidinti spektaklį „Vitaminų maištas“.</p> <p>Skaityti V.Giedros eilėraščių „Saldumynai ir vitaminai“ (Giedra V. Gaudė žvirblis katiną, Vilnius 1972)</p> <p>Žaidimas „Vitaminai mano draugai“ (trims vaikams uždedamos vitaminų karūnos, kitiems vaisių ir daržovių. Vitaminai pasirenka tuos vaisius ir daržoves, kurie jų turi.)</p> <p>Deklamuoti G. Pranaitytės eilėraščių: „Aš į daržą nuėjau“.</p> <p>Žaidimas „Atspėk ką ragauji“ (ragauti vaisius ir daržoves užrištomis akimis ir atspėti pavadinimus).</p> <p>Individuali užduotis „Sudėk teisingai vaisius ir daržoves“ (Du krepšeliai popieriaus lape ir apačioje įvairūs vaisiai ir daržovės. Linijomis nuvesti į reikiamus krepšelius (skirtingom spalvom, pvz. vaisiai – mėlynai, daržovės – žaliai).</p> <p>Praktinė užduotis. Gaminti sveikuoliškas salotas.</p> <p>Meninė veikla – aplikuoti vaisius ir daržoves.</p> <p>Meninė veikla – iš plastilino lipdyti sodo ir daržo gėrybes.</p>	<p>Įgys žinių apie vitaminus, jų svarbą.</p> <p>Ugdysis įprotis valgyti daugiau vaisių ir daržovių, gerti sultis.</p> <p>Lavės sveiko maisto gaminimo įgūdžiai.</p> <p>Patirs teigiamų emocijų valgant savo pačių gamintą maistą.</p> <p>Ugdysis savarankiškumą.</p>
13.	<p>„KĄ PASAKOJA VANDENS LAŠELIS“</p>	<p>Pokalbis su vaikais apie vandens svarbą mūsų organizmui.</p> <p>„Minčių lietus“ - ką žinome apie vandenį, kas yra troškulys, kas nutinka, kai organizmui trūksta vandens.</p> <p>Bandymai su vandeniu: maišyti, tirpinti, garinti, šaldyti, aiškinantis vandens savybes, būvių kitimą.</p> <p>R. Bagdonaitės kūrinėlių „Vandens lašelio kelionė“, „Ką pasakoja</p>	<p>Sužinos apie vandens savybes. Įgis supratimą, kad vanduo labai svarbus visai gyvybei žemėje. Ugdysis nuostatą gyventi švarioje aplinkoje, neteršti vandens telkinių, taupyti vandenį.</p>

		<p>vandens lašelis“ skaitymas ir analizavimas. L. Radzjevskajos knygelės „Kaip dera elgtis prie vandens“ aptarimas.</p> <p>Bandymas „Prakaituojantys augalai“. Palaisčius augalą užmauti ant jo maišelį ir užrišti. Stebėti, kaip ant vidinės maišelio pusės kaupiasi maži lašeliai – gėlė prakaituoja.</p> <p>Stebėti, kaip be vandens susitraukia saulėje padėtos vaisių, daržovių skiltelės, kaip ant sudrėkintų servetėlių ilgiau žaliuoja nupjautos daržovių viršūnėlės.</p> <p>Žaidimas „Gyvasis upeliukas“ (Trys vaikai susikimba rankomis – tai ežeras. Kiti sustoja į vorą rankas uždėję ant pečių – tai upelis. Upelis turi įtekėti į ežerą. Ežeras stengiasi išvengti upelio, o upelis stengiasi pasiekti ežerą ranka. Kai upelis pasiekia ežerą – tampa jo dalimi. Žaidžiama kol visi „suteka“ į ežerą). Žaidimai „Meškeriojimas“, „Pereik be lieptelio“, „Gaudyk žuvį“. (Knyga „Kviečiame pažaišti“).</p> <p>Įsiklausymas į aplinkos garsus: vandens tekėjimą, čiurlenimą, šniokštimą, ošimą, tekėjimą prie jūros, upelio, grupėje.</p> <p>Klausytis, kaip šniokščia vanduo delniukai užspaudus ausis.</p> <p>Informaciniai leidiniai apie vandenį, jo kokybę ir svarbą žmogaus organizmui tėvų lentoje.</p> <p>Meninė veikla vaizduojant vandens telkinius, prie jų ir juose augančius augalus, gyvenančius gyvūnus.</p>	
--	--	--	--

VII. APLINKA IR SVEIKATA

Tikslas – sužinoti apie aplinkos poveikį sveikatai, formuoti nuostatą rūpintis sveikos aplinkos išsaugojimu.

Uždaviniai:

- sužinos, kokią įtaką žmogaus sveikatai daro aplinka;
- supras, kad būtina saugoti gamtą ir jos išteklius, kad tarša daro žalą ne tik gamtai, bet ir žmogaus sveikatai, kad privalu laikytis nustatytų taisyklių būnant gamtoje;
- formuosiu nuostatos: atsakingai elgtis gamtoje, puoselėti ją, saugoti ir neleisti teršti ir žaloti jos kitiems.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
		3 – 4 m.	

1.	LINKSMUTIS AI IR LIŪDNUOLIS OI	Pasakojimas apie du draugus „Ai“ ir „Oi“, V. Barauskas „Batukai Knygos vartymas „Švara ir nešvara“. Pokalbis „Visi turi savo vietą“. Žaidimas „Tvarka-netvarka“.	Suvoks, kad tvarkingoje ir švarioje aplinkoje vaikas saugus ir sveikas, kad jam lengviau orientuotis aplinkoje.
2.	GRAŽI MŪSŲ GAMTA	Išvyka į gamtą. Ekologinis projektas „Po žaliu gamtos skliautu“. Išvyka į mišką. Stebėti darželio medelius ir kitus augalus visais metų laikais. Žaidimai gamtoje, darbeliai iš gamtinės medžiagos, šiukšlių rinkimas darželio teritorijoje. Piešimas „Margaspalvis lapelis“. Lipdymas „Medelis“, „Gėlytė“.	Įgys keliavimo įgūdžių, sustiprės saugaus eisimo įgūdžiai, patirs bendravimo džiaugsmą su mažesniais draugais, formosis nuostata saugoti gamtą, ja rūpintis, gebės džiaugtis gamta ir jos augmenija bei gyvūnija. Sužinos, kaip reikia rūpintis gamta, neteršti jos, kaip atsiliepia mūsų sveikatai, reikš savo jausmus, mintis meninės raiškos priemonėmis.
4 – 5 m.			
3.	„VANDENS LAŠELIO KELIONĖ“	R.Skučaitės eilėraščio „Debesys“ klausymasis. Pokalbis apie vandens savybes, jo svarbą žmogui ir gamtai. „Minčių lietus“ – kas žinoma apie vandenį? Meninė veikla: piešti ant sniego. Bandymai su vandeniu. Žaidimai su vandeniu: „Spalvoti burbulai“. Grūdinimasis vandeniu: rankų – kojų apsitrynimas drėgna plaušine. Individualios užduotys susijusios su vandeniu: piešimas guašu ant sušaldyto ledo gabalėlio; „Bangos stiklinėje“ (kvėpavimo pratimai).	Suvoks koks svarbus vanduo žmogui ir gamtai. Sužinos, kad vanduo turi tam tikrų savybių: sušąla, garuoja, bespalvis, bekvapis ir t.t. Formosis nuostata, kad turime gyventi ekologiškai švarioje aplinkoje, taupyti ir saugoti vandenį.
4.	„MŪSŲ MAŽIEJI DRAUGAI“	Išvyka į Gargždų mini zoosodą. Pokalbis ir nuotraukų stebėjimas apie kiekvieno gyvūnėlio reikšmę ir naudą, jų priežiūrą ir globą. Apklausa „Koks augintinis namuose?“. Meninė veikla: piešti labiausiai patikusį gyvūnėlį. Didaktinis žaidimas „Ar mane pažįsti?“. Didaktinis žaidimas „Kieno šie pėdsakai?“.	Sužinos, kokią naudą teikia mums gyvūnai. Formosis nuostata netoleruoti grubaus ir žiauraus elgesio su gyvūnais.
5.	„MĖGSTAME KELIAUTI IR PO“	Plakatų demonstravimas. Meninė veikla: gaminti darbelius iš antrinių žaliavų.	Formosis nuostata, kad gamta – mūsų visų didžiausias turtas.

	GAMTĄ IŠKYLAUTI“	Žaidimas „Skrido žvirblis per ūlyčią“. Išvykos į gamtą: kiemą, sodą, parką, mišką. Žaidimai gamtoje. Grūdinimosi procedūros gamtoje.	Sužinos taisykles, kurių turime laikytis būdami gamtoje.
6.	„ŠVAROS MISIJA“	Pokalbis apie netvarką ir švarą aplinkoje. Pirštukinių lėlių – mikrobu inscenizacijos demonstravimas. Meninė veikla: piešti matytus mikrobus. Dienos tema „Švaros misija“: grupės, kiemo, lauko žaidimų aikštelės tvarkymas.	Formuosis įprotis būti tvarkingam. Gebės draugiškai, be konfliktų pasiskirstyti darbais ir džiaugtis nuveiktu darbu.
7.	„GAMTA – VISŲ NAMAI“	Pokalbis apie augalų įvairovę, jų augimo sąlygas, naudą gamtai, žmogui, apie juos tykančius pavojus. Meninė veikla: elgesio taisyklių kortelių kūrimas. Stalo žaidimas „Aš gamtoje“. Išvyka į miškelį.	Formuosiu nuostata, kad reikia saugoti augalus, nes jie yra mūsų sveikatos saugotojai: grynina orą, turi vaistingųjų medžiagų ir kt. Stebės ir susipažins su gyventojais (skruzdėlytėmis, vabaliukais), išgirs paukščių čiulbėjimą, genio kalenimą.
5 – 6 m.			
8.	„GAMTA- MŪSŲ NAMAI“	Pokalbis: „Ką mums teikia jūra, miškas“. „Minčių lietus“: „Kas stiprina ir kas kenkia mūsų sveikatai“ (užterštas oras, vanduo, maistas). Piešti temomis „Būk švarus, mano pajūri“, „Žaliuokit, mano gimtinės“, „Lietuvos miškai“. Dėlioti, žiūrėti mūsų krašto gamtovaizdžių nuotraukas, grožėtis mūsų šalimi. Ant Lietuvos kontūro klijuoti antrines žaliavas, dažniausiai numetamas miške, vandenyje. Sužinoti, per kiek laiko jos suyra. Susipažinti su nuodingais augalais, augančiais mūsų aplinkoje, vartant enciklopedijas, nuotraukas. Aptarti, kas gali nutikti nuo tokių augalų ir kaip elgtis apsinuodijus. Paklausti M. K. Čiurlionio simfonijų „Jūra“, „Miške“. Pasikviesti į grupę miškininką. Kurti drauge su vaikais tinkamo elgesio gamtoje taisykles ir jas iliustruoti atitinkamais ženklais.	Saugos gamtą, rūšiuos šiukšles, atpažins nuodinguosius augalus, formuosiu estetiškas gamtos grožio suvokimas, vyks bendradarbiavimas su tėveliais.

9.	„MANO DARŽELIS“	<p>Ekskursija po darželį, sužinant , kokie žmonės rūpinasi vaikais darželyje. Piešti įstaigos darbuotojus. Piešinių paroda. „Minčių lietus“: „Kaip saugiai elgtis grupėje.“ „Kas tai yra darželis.“ Kurti grupės saugaus elgesio taisykles. Skaitomos knygelės „Kas yra darželis“ klausymasis ir aptarimas. M. Karčiausko eilėraščio „Aš“ klausymasis. Žaidimas „Interviu“ (perduodant mikrofoną sužinoti, kas kaip jaučiasi darželyje, kas patinka ir kas ne, ką galima pakeisti, kad grupėje būtų visiems gera. Aptarti, kaip bausti taisyklių pažeidėjus). Prieš Kalėdas įstaigos darbuotojams nupiešti po atviruką su padėka už jų triūsą rūpinantis vaikų gerove. Pokalbis - diskusija apie mandagų bendravimą su suaugusiais ir draugais: apie pagarbą, užuojautą vienas kitam, toleranciją mažesniui, kalbos defektų ar kt. trūkumų, savitumų turinčiam draugui.</p>	<p>Ugdysis pagarba ne tik suaugusiam, bet ir mažesniui, silpnesniui draugui. Formuosis nuostata, kad darželis- vieta, kur vaiku rūpinamasi, daug ko išmokstama, įgyjama draugų. Ugdysis žmogiškosios vertybės kaip draugiškumas, mandagumas, pagarba dirbančiam žmogui, kūrybiškumas.</p>
10.	„MANO NAMAI- MANO TVIRTOVĖ“	<p>Kurti savo šeimos, giminės herbatą, prieš tai aptariant svarbiausius herbe norimus pavaizduoti simbolius. Ekskursija į artimiausius vaikų namus (susipažinti su ten gyvenančių vaikų aplinka, gyvenimo ypatumais. Atkreipti vaikų dėmesį, kad mamos ir tėčio meilės, rūpestingumo negali atstoti niekas). Klausytis pasakos „Jonukas ir Grytutė“. Mintinai išmokti eilėraščių „Ta mamytė, ta mama“. Mįslės, patarlės, priežodžiai apie namus. Nupiešti „Savo namus“ iš išorės ir iš vidaus. Kas moka užrašyti adresą. Iš geometrinių figūrų kurti „Savo svajonių namus“ popieriaus lape. Konstruoti iš dėžučių, lego ir įvairios statybinės medžiagos savus namus. Piešti mamos ir tėčio portretus, po to padovanoti per</p>	<p>Lavės vaiko kalbiniai gebėjimai, fantazija, konstravimo įgūdžiai. Bus galimybė vaikui diskutuoti apie jausmus . Ugdysis vaiko savivertės, atsakomybės jausmas. Stiprės meilės, pagarbos vyresniems šeimos nariams jausmas. Formuosis nuostata, kad šeima gali padėti vaikui spręsti iškilusias socialines problemas.</p>

		<p>Motinos ir Tėvo dieną. Pasikviesti į grupę šeimos narių ir pagaminti drauge nesudėtingų salotų ar sumuštinį, ar iškepti sausainių su įvairiomis sėklomis.</p>	
11.	„MANO GIMTASIS MIESTAS“	<p>Klaustyti V. Nemunėlio eil. „Graži Tėvynė mano“. Posakių „Visur gražu – svetur neramu“, „Gera paukšteliai išskristi, kad pavasarį gali vėl sugrįžti“ analizavimas. Išsiaiškinti, kas yra Tėvynė, kas gimtinė, kas yra sostinė, koks miestas Lietuvos sostinė. Ekskursija į žymias miesto vietas (Birutės kalną, Gintaro muziejų, botanikos oranžeriją ir t.t.). Piešti savo gimtąjį miestą su įvairiomis dailės priemonėmis, naudojant gamtinę medžiagą. Aptarti, kuriame regione yra mūsų gimtasis miestas (Žemaitijoje), kas būdinga žemaičiams. Meninė veikla: iš modelino lipdyti puodynes, ąsočius, juos puošti žemaitiškais raštais. Aptarti, kokie gyvūnai gyvena mūsų miesto aplinkoje, kas skatintų mūsų miesto klestėjimą, gražėjimą, o kas darytų jį niūrų, nemalonų, atgrąsų. Sužinoti, kas pavaizduota mūsų miesto herbe ir kaip tai susiję su istorija.</p>	<p>Ugdysis pagarbos jausmas savo gyvenamajai aplinkai – kiemui, gatvei, pajūriui. Lavės mąstymas, suvokimas. Kaupsis žinios apie gimtojo miesto istoriją, žymius žmones, augalus bei gyvūnus.</p>

VIII. KITI ĮPROČIAI

Tikslas – susipažinti su žmogaus įpročiais. Atskirti, kurie įpročiai yra gero elgesio požymis ir naudingi žmogui, o kurie daro žalą.

Uždaviniai:

- sužinos, kokie yra blogi įpročiai, kurie daro žalą mūsų sveikatai, suvoks kaip jų išvengti;
- suvoks, kad vieno žmogaus elgesys veikia kito žmogaus elgesį, kad mūsų elgesys lemia pasekmes, kurios gali būti džiuginančios ir liūdinančios;
- supras savo būseną, elgesį ir gebėjimą jį kontroliuoti ir vertinti;
- formuos atsakomybės jausmas už savo veiksmus, gebėjimas atsispirti netinkamiems ir žalingiems įpročiams.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
----------	------	-----------------	---

3 – 4 m.			
1.	„BLOGI ĮPROČIAI“	Sveikatos valandėlė: „Kelionė į sveikatos šalį“. Vengrų liaudies pasakos „Du godūs meškiukai“, eilėraščio „Zuikis rūkorius“ klausymas ir analizė. Meninė veikla. Spalvinti paveikslėlius, kuriuose vaizduojami vaikų blogi įpročiai.	Sužinos apie nepageidaujamus įpročius, suvoks, kaip reikia paguosti, pasiūlyti pagalbą, kad reikia draugiškai dalintis.
2.	„TELEVIZORIUS, KOMPIUTERIS - AR MANO DRAUGAS?“	Plakato „Žalingi įpročiai“ žiūrėjimas ir aptarimas. Pokalbis „Ką žiūri per televizorių“. Pratimai akytėms. Stalo žaidimai „Surask porą“, „Sugauk žuvį“. Piešimas „Linksmas ir liūdnas veidukas“. Judrūs žaidimai „Pagauk draugą“, „Rask savo namelius“.	Sužinos, kad ilgas sėdėjimas prie televizoriaus, kompiuterio kenkia sveikatai: akims, laikysenai, psichikai. Suvoks, kad smagiau žaisti, judėti, bendrauti su draugais.
3.	„SVEIKA - NESVEIKA“	Didaktinis žaidimas „Kas pasikeitė“. Stalo žaidimas „Sveika – nesveika“. Žaidybinė situacija apie netinkamus mitybos įpročius, „nesveikus“ maisto gaminius. Lipdyti vaisius, daržoves.	Sužinos apie nesveikus maisto produktus, sukeliančius įvairias ligas: alergija, nutukimas ir kt. Suvoks, kad negalima susižavėti produktais gražiose pakuotėse.
4.	„VAIKUTI, TAIP NEGRAŽU“	Žaidimas „Kas blogai“. Gerų ir blogų įpročių knygelė. Eilėraščių A. Baltakis „Peštynės“. Parengti plakatą apie tai, kaip nederėtų elgtis.	Aptarę blogų įpročių požymius, suvoks, kad tai trukdo bendrauti su draugais ir sveikai gyventi.
4 – 5 m.			
5.	„TINGĖTI NEGARBINGA, TINGĖTI NEGRAŽU“	L.Ginto „Aš pati“, K.Kubilinsko „Pats valysiu batukus“, V.Griciutės „Būsiu mamai padėjėja“ eilėraščių klausymasis. Pokalbis apie žmogaus teises ir pareigas. Meninė veikla: piešti tinginio ir darbštaus vaiko portretus. Darbinė veikla: valyti dulkes, prižiūrėti gėles, tvarkyti žaislų lentynas.	Sužinos, kad kiekvienas žmogus turi tam tikras teises, taip jas turi ir vaikai. Formuosiu nuostata, kad netoleruos tingėjimo ir savo pareigų nevykdymo. Žinos savo pareigas grupėje.
6.	„DU OŽIUKAI ANT TILTELIO“	Pasakojimo „Du ožiukai ant lieptelio“, lietuvių liaudies dainos „Turėjo bobutė žilą oželį“ klausymasis. Pokalbis, aiškintis kodėl vienoks ar kitoks žmogaus elgesys iššaukia atitinkamą elgesį kito žmogaus. Žaidimas „Ką aš daryčiau?“.	Formuosiu nuostata, kad tik tinkamai priimtas sprendimas gali padėti išvengti konfliktų ar kitų nepageidaujamų veiksmų. Sužinos žmonių poelgius ir bruožus.

		Meninė veikla: „Linksmo ir liūdno veiduko“ aplikacija. Pasivaikščiojimo metu stebės aplinkinių žmonių elgesį.	
7.	„KAS GERAI, O KAS BLOGAI“	Lietuvių liaudies pasakos „Vištytė ir gaidelis“ klausymasis. Pokalbis apie neigiamas žmogaus charakterio savybes. Meninė veikla: „auginti“ gerų darbų medį.	Sužinos, kad blogis iššaukia blogį. Formuosiu nuostata, kad su kitu žmogumi reikia elgtis taip, kaip norėtum, kad su tavimi elgtųsi.
8.	„DIRBK IR BAIKI!“	Pokalbis apie įdomius, malonius ir atvirkščiai, darbus. Kazio Binkio poemos „Dirbk ir baiki“ klausymasis ir aiškinimasis. Meninė veikla: papjė mašė technikos būdu gaminti darbelį. Darbinė veikla: grupės žaislų valymas ir sudėjimas į savo vietas.	Formuosiu atsakingas požiūris į darbą ir jo pasiskirstymą. Sužinos, kad yra nuobodžių ir ilgalaikių darbų, tačiau juos vis tiek reikia dirbti ir pradėjus pabaigti.
5 – 6 m.			
9.	„TELEVIZORIUS IR KOMPIUTERIS – SVEIKATOS NAIKINTOJAI“	Diskusija apie vaikų laisvalaikio praleidimą namie (savaitgaliais, per atostogas). Pokalbiai su vaikais „Kuo pakeisti televizorių ir kompiuterį“, „Kodėl negalima ilgai sėdėti prie kompiuterio ir televizoriaus?“. Piešti kompiuterio naudą ir žalą. Linksmas veidukas – nauda, liūdnas – žala (kas moka užrašyti patiemis arba su auklėtojos pagalba). „Minčių lietus“: „Ką rinkčiausi į draugus – kompiuterį ar žmogų, kodėl?“ Piešti, konstruoti, kurti ateities kompiuterius iš antrinių žaliavų, statybinės medžiagos, lego detalių.	Lygindami, kas gero ir kas blogo sveikatos atžvilgiu, suvoks kompiuterio daromą žalą. Kils noras ieškoti kitų laisvalaikio leidimo formų: žaidimo lauke, piešimo ir pan.
10.	„AŠ NEBŪSIU TINGINYS“	Diskusijos „Kokius darbus dirbu aš ir mano artimieji“, „Kodėl žmonėms reikia dirbti“, „Kas yra pareiga“. Lietuvių liaudies patarlių apie darbštumą aptarimas. K. Kubilinsko kūrinėlio „Tingis Ingis dykaduonis“ skaitymas ir analizavimas. Vaidybinių situacijų kūrimas siekiant atskleisti darbštuolio ir tinginio savybes. Meninė veikla perteikiant įgytas žinias, savo išpūdžius po kūrinėlių skaitymo. Praktiniai darbiniai įgūdžiai: savo žaislų, daiktų, knygų	Įgis supratimą, kad tingėjimas yra netinkamas įprotis. Ugdysis gebėjimą pasiskirstyti pareigomis tarp grupės draugų. Ugdysis nuostatą atlikti savo pareigas, iki galo pabaigti pradėtus darbelius.

	lentynų tvarkymas, gėlių priežiūra ir kt.
--	---

IX. LIGOS IR JŲ PREVENCIJA

Tikslas - sužinoti, kas sukelia ligas ir kas padeda išvengti jų.

Uždaviniai:

- sužinos, koks yra sveikas ir koks sergantis žmogus;
- susipažins su ligų šaltiniais ir sukėlėjais ir kaip nuo jų apsisaugoti;
- gebės išskirti sveiko ir sergančio žmogaus požymius;
- formosis atsakomybės jausmas, kad tik pats žmogus atsakingas už savo sveikatą, atsiras noras gyventi sveikai.

Eil. Nr.	Tema	Veiklos turinys	Žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos
3 – 4 m.			
1.	„LĖLĖ ONYTĖ SERGA“	Pokalbis „Kodėl susirgau?“. M. Vainilaitis „Varlytės gripas“. Judrus žaidimas „Bitutės“. Kelios bitutės susirgo. Kitos bitutės išskrido rinkti medaus, kad sergančios pasveiktų. Vaikai skraido po salę nuo gėlyčių prie gėlyčių, išdėliotų ivairiose vietose, renka medų, paskui parskrenda į avilį, „gydo“ sergančias bitutes. Žaidybinė situacija „Lėlė Onytė susirgo“ Kūrybiniai žaidimai „Vaistinė“, „Poliklinika“.	Gebės atskirti sveiką žmogų nuo ligoto. Išsiaiškins, kodėl žmonės suserga, supras kaip reikia elgtis, kad nesusirgti.
2.	„SPALVOTOS TABLETĖS – NE SALDAINIAI“	Pokalbis apie ligas ir slaugymą. Išvyka į vaistinę. Kūrybinis - vaidmenimis žaidimas „Pas gydytoją“. Žaidybinė situacija apie pavojus, kurie gali nutikti netinkamai elgiantis su vaistais „Atsargiai - aš pavojingas“.	Sužinos, kad vaistai vartojami susirgus, kai paskiria gydytojas, suvoks apie jų pavojų.
3.	„MIKROBAI IR BAKTERIJOS“	Kortelių „Kas gerai – kas negerai“ žiūrėjimas. Pokalbis apie tai, kaip ir kodėl bakterijos patenka į žmogaus organizmą. Higieninių įgūdžių ugdymas. Meninė veikla: piešimas, štapavimas „Nosintytės“. Individuali užduotis „Mikrobo portretas“.	Sužinos apie ligoas sukeliančius mikrobus, bakterijas. Suvoks, kad švara padės apsisaugoti, kad kosint reikia prisidengti burną, čiaudint – nosį.
4.	„KODĖL ŽMONĖS“	Pokalbis su vaikais „Sveikai gyvensi – nesirgsi“.	Suvoks, kad svarbu gyventi sveikai: sportuoti,

	SERGA?“	Rytinė mankšta, higienos įgūdžiai, pasivaikščiojimai lauke, grūdinimas. Žaidybinė situacija apie saikingą ir sveiką mitybą. Meninės veiklos metu piešti įsivaizduojamas bakterijas.	grūdintis, sveikai maitintis, ir kt., kad būtų užkirstas kelias ligoms.
4 – 5 m.			
5.	„VAISTAI“	Teatralizuotos inscenizacijos „Lėlė Barbora susirgo“ stebėjimas. Pokalbis apie tai, kaip atrodo sergantis žmogus. Meninė veikla: piešti reklaminių plakatą. Išvykos į: vaistinę, miesto polikliniką. Susitikimas su darželio sveikatos priežiūros specialiste.	Formuosiu nuostata, kad kokie skanūs ir gražūs būtų vaistai, jie gali būti pavojingi sveikatai ar net gyvybei.
6.	„LIGOS“	K. Binkio kūrinėlio „Limpopo“ klausymasis ir analizė. Pokalbis su įstaigos sveikatos priežiūros specialiste apie ligų sukėlėjus. Meninė veikla: ant lėlės trafareto piešti ligos simptomus. Diskusija, kaip nesusirgti ir būti sveiku. Lankstinuko gamyba.	Formuosiu nuostata, kad pasijutus blogai tuoj pat kreiptis pagalbos, atpažins požymius, kurie būdingi susirgus. Sužinos, kad reikia pačiam rūpintis savo sveikata.
5 – 6 m.			
7.	„NORIU BŪTI SVEIKAS“	„Minčių lietus“: „Kas yra sveikata?“, „Kaip jaučiasi, atrodo sveikas ir sergantis žmogus“, „Ką veikia sveikas ir sergantis žmogus“. Pokalbiai – diskusijos: „Kas gali sukelti ligas“, „Kas padeda susirgus“, „Kaip slaugyti ligonį“, „Kaip galima padėti negalią turinčiam žmogui“. Aptarti vaikų patirtį, kaip jie jautėsi sirgdami. Komandinė užduotis. Vienai komandai grupuoti sveiko žmogaus paveikslėlius, kitai – sergančio. Po vaikų iš komandos apibendrina rezultatus Paveikslų aptarimas „Kas kelia pavojų mūsų sveikatai?“ (išskiriant pagrindines sritis: ligos - neplautos rankos, vaisiai, daržovės, buvimas tarp sergančiųjų, netinkama apranga, čiaudinti, kosinti neapdengiama burna. Cheminės medžiagos – buvimas tarp rūkančiųjų, netinkamas vaistų vartojimas, pavojingos cheminės medžiagos. Nesaugus	Lavės vaikų savistaba. Formuosiu užuojautos, tolerancijos jausmas neįgaliam žmogui. Įgytos žinios padės laikytis higienos reikalavimų.

		<p>elgesys – gatvėje, namuose, gamtoje. Blogi įpročiai – netinkama mityba, tingėjimas, pyktis).</p> <p>„Idėjų bankas“. Sudaryti sveikų įpročių sąrašą temomis: mityba – sveikos mitybos principai; miegas – pietų poilsis, nakties miegas; mankšta, judėjimas – žaidimai gryname ore, sportavimas, mankštinimasis; ligų profilaktika – higienos įgūdžiai, nesiliesti prie svetimo kraujo; kūno priežiūra – tinkami rūbai, avalynė, kūno švara, dantų priežiūra; saugumas – gatvėje, prie vandens telkinių, žiemą ant ledo, nebendrauti su nepažįstamais žmonėmis; bendravimas – būti maloniais su aplinkiniais.</p> <p>Minti mįsles, įsiminti posakius, patarles apie sveikatą.</p> <p>Žaidimas „Atspėk ką turiu“. (Pojūčių pagalba atspėti, kokį daiktą turi auklėtoja arba draugas (spėjančiojo akys užrištos)).</p> <p>Žaidimas „Atspėk, kas sakė“.</p> <p>Pasakos „Pasaka apie sveikatą“ (indų pasakos motyvais) skaitymas ir aptarimas.</p>	
8.	„GRŪDINTIS – SVEIKA“	<p>Pokalbis su vaikais apie grūdinimosi naudą mūsų organizmui.</p> <p>„Minčių lietus“ apie tai, kuo ir kokiais būdais mes galime grūdintis.</p> <p>Individuali užduotis. Vienoje lapo pusėje piešti „sveikatos draugus“, kitoje – „sveikatos priešus“.</p> <p>Mįslės, patarlės apie vandenį, muilą, saulę.</p> <p>Paskaityti S.Nėries eil. „Vėjas ir vaikai“ („Mažųjų skaitiniai“, 74 psl.)</p> <p>Plakatų „Grūdintis sveika“ analizė.</p> <p>Pasivaikščiavimai gamtoje.</p> <p>Grūdinimosi procedūros: lauke, grupėje, su vandeniu, saulėje ir pan.</p>	<p>Įgis žinių apie kūno priežiūrą, kokia aplinka kenkia sveikatai.</p> <p>Lavės mąstymas.</p> <p>Norės gyventi tvarkingoje aplinkoje, nešiukšlins patys.</p>
9.	„ŠVARA IR TVARKA – SVEIKATOS“	<p>Paskaityti ir paanalizuoti K. Čiukovskio kūrinėlį „Baltprausys“.</p> <p>Diskusija apie mikrobus ir kaip jų išvengti.</p>	<p>Sužinos, kad nešvarumai, kuriuose apstu mikrobus, sukelia įvairius susirgimus. Formuosius įpročiai laikytis higienos reikalavimų: plautis rankas prieš</p>

	DRAUGAI“	<p>Paskaityti R. Bagdonaitės knygelę „Fui ir Fe nuotyčiai. Apie bakterijas“.</p> <p>„Minčių šturmas“: „Kada patinkame vieni kitiems?“; „Kodėl reikia dažnai plauti rankas“; „Sveika ir nesveika aplinka“.</p> <p>Pokalbis apie drabužėlių ir avalynės priežiūrą ir paskirtį.</p> <p>Grupuoti paveikslėlius su rūbais ir avalyne, skirtais šiltam ir šaltam metų laikui</p> <p>Pokalbis apie higienos laikymąsi, kūno priežiūrą.</p> <p>Kūrybinis pasakojimas „Kokioje aplinkoje norėčiau gyventi“.</p> <p>Pokalbis apie augintinių priežiūrą. Knygelės „Kaip dera elgtis su gyvūnais“ aptarimas.</p>	<p>valgį, pasinaudojus tualetu ir pan. Supras, kad tik švarus ir tvarkingas žmogus yra patrauklus, su juo dauguma nori bendrauti ir draugauti. Atsirast poreikis gyventi tvarkingoje, švarioje aplinkoje ir tą tvarką ir švarą nuolat palaikyti pačiam.</p>
--	----------	--	---

X. ŠEIMA IR SVEIKATA

Programoje didelis dėmesys skiriamas šeimos dalyvavimui Mokyklos veikloje. Ši Programa grindžiama įsitikinimu, kad šeima turi didžiausios įtakos vaikui ir yra svarbiausias jo ugdytojas. Programa įvairiais būdais skatina šeimos dalyvavimą įstaigos veikloje. Bendradarbiaujant su šeima vadovaujamosi principu, kad viskas, kas daroma, daroma vaiko labui.

Tikslas: šeimos nariai supras „Sveikos gyvensenos ugdymo programos“ įgyvendinimo ir jos tęstinumo šeimoje svarbą.

Uždaviniai:

- formuosis tėvų supratimas apie sveikos gyvensenos svarbą;
- įsijunks į sveikos gyvensenos ugdymą ir prevencinę veiklą, vykdys tęstinumą namuose;
- formuosis nuostata: svarbu gyventi ir vaikus auklėti pagal sveikos gyvensenos principus, kad vėliau išvengtume įvairių susirgimų ir negalavimų.
- atsiras poreikis patiems šeimos nariams sveikai gyventi ir rūpintis šeimos sveikata.

Veiklos priemonės realizuojant programos tikslus ir uždavinius:

- „Sveikos gyvensenos ugdymo programa“ pristatymas;
- vaikų sveikatos problemų ir kaip jų išvengti aptarimai;
- „Sveikos gyvensenos programos“ rezultatų aptarimas.

Veiklos būdai ir metodai:

- visuotiniai tėvų susirinkimai;
- grupių tėvų susirinkimai;
- akcijos, parodos;
- kultūriniai, prevenciniai renginiai;
- konsultacijos, individualūs pokalbiai;
- stendinė informacinė medžiaga, straipsniai;
- Lankstinukai, bukletai, skrajutės;
- Straipsniai spaudoje;
- Organizuoti tėvams instruktažus, konsultacijas, seminarus sveikatos klausimais.

Eil. Nr.	Sritis	Veiklos turinys	Tikslas
1.	PAŽINK SAVE	Tėvų anketinė apklausa, išsiaiškinti šeimos kultūra ir įpročius įtakojančius vaiko judėjimo ir savęs pažinimo įgūdžių vystymuisi. Segtuvas „Pratimai taisyklingai laikysenai ugdyti“. Fotoalbumas „Aš augu“. Anketos tėvams apie vaiką, jo gebėjimus, pomėgius, vaiko sveikatos ypatumus, tėvų lūkesčius.	Tėvų domėjimasis vaikų amžiaus tarpsnių psichologija ir fiziologija, geriau pažinti savo vaiką ir jam padėti augti sveikam.

2.	ASMENS HIGIENA	<p>Individualūs pokalbiai su tėvais apie vaiko asmens higienos įpročius.</p> <p>Užpildyti individualų vaiko priežiūros planą – anketą tėvams, kai tėveliai atveda vaiką į grupę.</p> <p>Rengti „Apvalaus stalo diskusijos“ vaikų asmens higienos klausimais.</p> <p>Atviras laiškas tėveliams „Ką galėtume nuveikti drauge ugdydami vaikų asmens higienos įgūdžius“.</p> <p>Med.m.dr. Ilonos Rajeckaitės straipsnis „Apie muilą“; vaikų ir tėvų paroda „Muilo skulptūrėlės“.</p> <p>Atmintinė tėveliams „Viduriavimu pasireiškiančių ligų galima išvengti arba sumažinti užsikrėtimo riziką. Kaip tai padaryti?“.</p> <p>Straipsnis „Vaikų dantų priežiūra“.</p> <p>Pokalbiai su tėveliais apie aprangą, avalynę grupėje ir lauke susirinkimų, individualių pokalbių metu.</p> <p>Stendinė informacija apie burnos higieną, asmens higienos ugdymo tęstinumą šeimoje, apie higienos laikymosi svarbą.</p> <p>Lankstinukai tėvams apie dantų priežiūrą, aprangą, švarą, higieną.</p> <p>Aprašas kaip taisyklingai plauti rankas.</p>	Tėvų domėjimasis asmens higiena, jos reikšmė vaiko sveikatai bei higienos reikalavimų taikymas ne tik įstaigoje, bet ir šeimoje.
3.	AŠ IR KITI	<p>Pasiūlyti tėvams žaisti, fantazuoti ir mėgautis žaidimu kartu su savo vaiku namuose.</p> <p>Pakviesti tėvus į dalyvauti žaidimų dienelese grupėje.</p> <p>Organizuoti „Atvirų durų“ dienas.</p> <p>Tėvų supažindinimas su internetinių svetainių adresais reikiamai informacijai gauti.</p> <p>Individualūs pokalbiai su tėvais apie vaiko bendravimą su bendraamžiais. Parengti stendinį pranešimą apie vaikų bendravimą su bendraamžiais ir suaugusiais.</p> <p>„Juokas - sveikata“ informacija tėvams apie juoko reikšmę sveikatai.</p> <p>Straipsnis „Vaiko adaptacija darželyje: vertingi patarimai tėvams“.</p> <p>Austėjos Landsbergienės straipsnis „Patyčios“.</p> <p>Mintys, straipsniai apie draugystę, bendravimą, vaikų nesutarimus.</p> <p>Individualūs pokalbiai su tėvais apie negatyvų vaikų elgesį.</p> <p>Patarimai tėveliams kaip elgtis su įvairiais gyvūnais (laukiniais ir naminiais) ir jiems įkandus.</p>	Susipažinti su vaiko amžiaus tarpsnių charakteristika, savo auklėjamąją veiklą vykdyti atsižvelgiant į amžiaus tarpsnio ypatumus, padėti vaikui įgyti socialinių įgūdžių.
4.	VEIKLA, POILSIS IR	<p>Pokalbiai su tėvais dėl vaikų aprangos susirinkimų ir individualių pokalbių metu.</p> <p>Organizuoti įvairias sportines pramogas su šeima. „Sportuoju aš, sportuoji tu,</p>	Formuosis tėvų vertybinės nuostatos,

	FIZINIS AKTYVUMAS	<p>sportuojam mes visi kartu’.</p> <p>Pakviesti tėvus dalyvauti žaidimų dienelese grupėje.</p> <p>Pokalbiai apie vaikų dienos ritmą, jo svarbą augančio vaiko sveikatai.</p> <p>Lankstinukai apie vaikų taisyklingą laikyseną, plokščiapėdystę.</p> <p>Sveikatos valandėlė „Pailsėjom – paūgėjom“ (susitikimas su tėvais prie arbatos puodelio).</p> <p>Stendinė medžiaga apie miego reikšmę, poilsio būtinumą, aktyvų gyvenimo būdą, jo poveikį vaiko vystimuisi ir augimui</p> <p>Straipsnis „Kompiuteris ir mažas vaikas TAIP AR NE?“.</p> <p>Segtuvas „Kaip pačiam mankštintis“.</p>	<p>kad tik aktyvus vaiko gyvenimo būdas gali jį užauginti fiziškai ir psichiškai sveiku, kad vaikui būtinas pastovus dienos ritmas ir poilsis po aktyvios veiklos.</p>
5.	KŪNO APSAUGA	<p>Anketinė apklausa „Kada vaikas jaučiasi saugus?“.</p> <p>Atvirų durų dienos grupėje „Aš saugus kai suaugęs šalia“.</p> <p>Savanorystės veikla kuriant saugią aplinką grupėje ir lauke.</p> <p>Straipsniai tėvų lentoje apie grūdinimosi galimybes įvairiais metų laikais, tinkama vaikų apranga, bei avalyne.</p> <p>Tėvelių ir vaikų knygelės kūrimas „Aš tave saugau, saugokis ir tu“.</p> <p>Lankstinukas „Juokingiausias...bet linksmiausias...“.</p> <p>Informacija tėvams apie neatsargų elgesį gatvėje „Tėvai – vaikams pavyzdys“, apie saugų elgesį kieme, prie vandens, vaikų bendravimas su nepažįstamaisiais ir kitus pavojus, kurie gali atsitikti vaikams.</p> <p>Informacinis laiškas tėvams „Atšvaitas pėsčiojo – „angelas sargas“.</p> <p>Lankstinukas „Akys – tai langas į pasaulį“.</p> <p>Straipsniai tėvų lentoje apie vaikų saugaus elgesio ugdymą.</p> <p>Stendinė informacija tėveliams, ką daryti nudegus, nusiplikius, kt. nelaimių atveju;</p> <p>Rekomendacijos, kaip išvengti pavojų buityje.</p>	<p>Susipažinti su vaiko aplinkoje išskylančiais pavojais, rasti būdų, kaip užtikrinti vaikų saugumą ir užkirsti kelią ligų bei įvairių negalavimų plitimui.</p>
6.	MAISTAS IR MITYBA	<p>Individualūs pokalbiai su tėvais apie tai, ką jų vaikas valgo namuose ir grupėje.</p> <p>Pranešti vienas kitam apie vaiko valgiaraščio ar valgymo įpročių pasikeitimus.</p> <p>Pasikviesti įstaigos dietistę į „Apskrito stalo“ diskusiją.</p> <p>Pedagoginių – psichologinių straipsnių apžvalga ir aptarimas su tėvais apie vaikų valgymo įpročius.</p> <p>Straipsnis „Vaisiai, daržovės – vitaminų šaltinis“.</p> <p>Stendinė informacija apie vaikų mitybą ir angliavandenius, vaikai išrankūs maistui, vaiko valgymo įpročiai.</p>	<p>Susipažinti su vaikų organizmo galimybėmis pasisavinti maistą ir kokią jį reikia duoti vaikui, kad jis augtų sveikas. Formuotis nuostatas, kad ir šeimoje reikia laikytis tokių pat</p>

		<p>Straipsnis „Vaikai ir sveika mityba: ar įmanoma jiems susidraugauti?“;</p> <p>Anketa „Mėgstamiausias patiekalas“;</p> <p>informacinis lankstinukas tėveliams apie vitaminų stokos pasekmes, apie maisto gaminimą išlaikant kuo daugiau vitaminų, apie žalio maisto naudą.</p> <p>Receptų rinkinys „Receptai vaikams“.</p> <p>Informacija „Šiandien mes valgome“.</p>	<p>mitybos reikalavimų, kaip reikalaujama ir ugdymo įstaigoje.</p>
7.	APLINKA IR SVEIKATA	<p>Kartu su tėvais susikurti elementarias grupės taisykles.</p> <p>Pedagoginių – psichologinių straipsnių apžvalga ir aptarimas su tėvais apie vaikų saugumo jausmą artimojoje aplinkoje.</p> <p>Organizuoti diskusijas, pokalbius su tėveliais ir specialistais apie ankstyvojo amžiaus vaikų saugios aplinkos kūrimą.</p> <p>Pokalbiai su tėvais apie gryno oro poveikį, būtinybę kuo daugiau laiko praleisti gamtoje, eiti pasivaikščioti, maudytis, grūdintis, atkreipti tėvų dėmesį, kad tai būtina vaiko sveikatai.</p> <p>Kartu su tėveliais organizuoti švaros akciją „Noriu augti švarioje ir gražioje aplinkoje“, išvalant, sutvarkant darželio aplinką.</p> <p>Tėvų lentoje straipsniai apie gamtos poveikį sveikatai, ekologiją ir gamtosauką.</p> <p>Prevenciniai renginiai bei akcijos.</p>	<p>Įsijungti į ugdomosios aplinkos kūrimą ir puoselėjimą vaikų labui.</p> <p>Atkreipti dėmesį, kad tik švarioje aplinkoje gali vaikas augti sveikas.</p> <p>Įsijungti į ekologinę veiklą.</p>
8.	KITI ĮPROČIAI	<p>Individualūs pokalbiai su tėvais apie pykčio valdymo prevencijos būdus.</p> <p>Pedagoginių – psichologinių straipsnių apžvalga ir aptarimas su tėvais apie vaikų emocinį būsenų įvairovę.</p> <p>Organizuoti diskusijas, pokalbius apie ankstyvojo amžiaus vaikų emocinių problemų sprendimo būdus, psichofizinės sveikatos klausimų aptarimą su sveikatos priežiūros specialistais.</p> <p>Pakviesti tėvus dalyvauti žaidimų dienele grupėje.</p> <p>Informaciniai straipsniai apie kompiuterio ir televizoriaus žalą vaiko sveikatai. Kuo tai pakeisti?</p> <p>Žalingų įpročių prevencija, pvz. nagų kramtymas, užkandžiavimas žiūrint televizorių, valgyti prieš pat miegą ir kt.</p> <p>Straipsnis „Vaikų amžiaus tarpsnių psichologija“.</p> <p>Lankstinukai apie rūkalų, alkoholio prevenciją.</p>	<p>Susipažinti su galimais vaikų žalingais įpročiais, atkreipti dėmesį, kad suaugusiųjų žalingi įpročiai kenkia ne tik jų, bet ir jų vaikų sveikatai.</p>
9.	LIGOS IR JŲ PREVENCIJA	<p>Individualūs pokalbiai vaikų ligų prevencijos ir grūdinimosi klausimais.</p> <p>Susitikimai su sveikatos priežiūros specialistais, miesto gydytojais bei kitais</p>	<p>Susipažinti su dažniausiai</p>

		<p>specialistais.</p> <p>Ligų prevencijos ir grūdinimosi straipsnių, mokslinės literatūros rinkimas ir pateikimas tėvams aplankale „Būtina žinoti“.</p> <p>Tėvų supažindinimas su internetinių svetainių adresais reikiamai informacijai gauti.</p> <p>Informaciniai straipsniai apie ligų profilaktiką.</p> <p>Literatūra skaitymui „Vaiko priežiūros ir ligų žinynas“, „Padėkime augti“, „Vaiko sveikatos enciklopedija“ (Rimantas Kėvalas);</p> <p>„Vaistininko patarimai“ informacija tėvams apie liaudiškus gydymo būdus, apie skiepų profilaktiką, virusines ligas ir kaip jų išvengti;</p> <p>Informacija apie tai kaip nesusirgti.</p> <p>Ligų prevencijos ir grūdinimosi straipsnių, mokslinės literatūros rinkimas ir pateikimas tėvams aplankale „Būtina žinoti“.</p>	<p>pasitaikančiomis vaikų ligomis, kaip jų išvengti.</p>
10.	ŠEIMA IR SVEIKATA	<p>Organizuoti kalendorinių švenčių renginius pakviečiant tėvus būti aktyviais šventės dalyviais.</p> <p>Sukurti tėvams elektroninio pašto dėžutę.</p> <p>Pakviesti tėvus kurti kartu su vaikais grupės vaikų „Šeimos albumą“.</p> <p>Kartu su tėvais įrengti šeimos nuotraukų eksponavimo erdvę.</p> <p>Sukurti „Tėvų pasiūlymų dėžutę“.</p> <p>Skelbimų lenta tėvams „Svarbiausi dienos įvykiai“.</p> <p>Teikti tėvams informaciją apie darželyje vykdomą sveikatinimo veiklą, skatinti aktyviai juose dalyvauti.</p> <p>Literatūros sveikatos klausimais pasiūlymas tėvams.</p> <p>Anketa tėvams apie sveiką gyvenseną „Sveikas vaikas – laimingas vaikas“. Tėvų supažindinimas su internetinių svetainių adresais reikiamai informacijai gauti.</p>	<p>Formuosius vertybinės nuostatos, kad tik kartu bendradarbiaujant su ugdymo įstaigomis galime pasiekti bendro tikslo – užauginti sveiką vaiką, stiprią asmenybę.</p>

Laukiami rezultatai:

- Formuosius atsakingas požiūris į vaikų sveikatą;
- Formuosius nuostata, kad tik kartu laikantis programoje numatytų tikslų, galima pasiekti norimų rezultatų;
- Formuosius nuostata, kad tik glaudžiai bendradarbiaujant ir diskutuojant visais rūpimais vaiko auklėjimo ir sveikatos klausimais galime siekti vieno bendro tikslo – laimingas ir sveikas vaikas;